

Ormoške novice

Fesen

2018

Za zlate rokometaše »Zlati grb Občine Ormož«

Tekst in foto: Karolina Putarek

V Ormožu smo na prvi avgustovski dan pripravili sprejem za zlate ormoške rokometaše, ki so zadnjo nedeljo v juliju kot člani slovenske mladinske rokometne reprezentance osvojili naslov evropskih mladinskih prvakov. Slovenska mladinska rokometna reprezentanca do 20 let je v Celju osvojila naslov evropskih mladinskih prvakov v rokometu, potem ko je v finalu z 31 : 30 premagala Francijo.

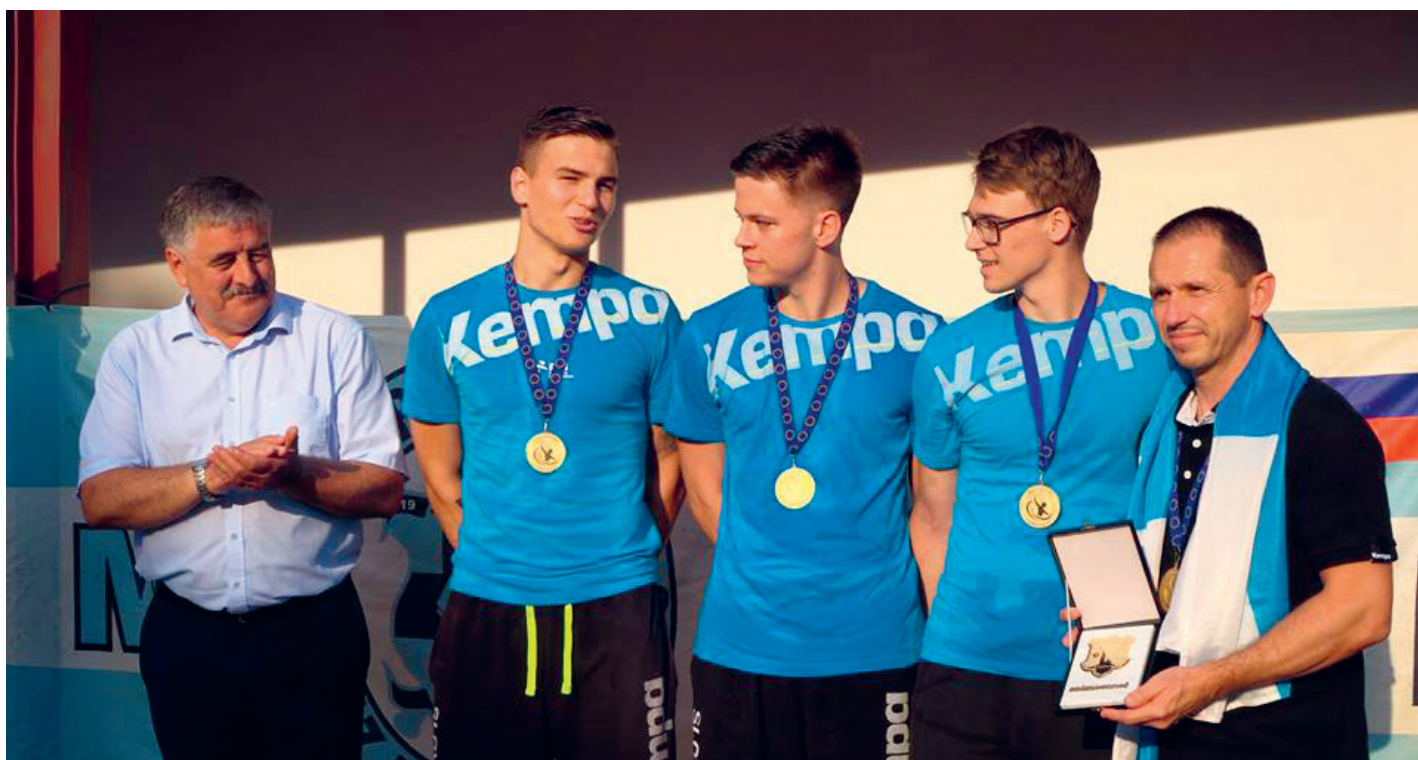
Barve državne reprezentance so zastopali tudi fantje iz najobetavnejše ormoške generacije letnika 1998 in mlajši, ki so v preteklosti že osvojili številne kolajne na državnih prvenstvih ter na številnih turnirjih tako doma kot v tujini. Za reprezentanco so tako zaigrali ormoški rokometaši: Tilen Kosi, Miha Kavčič, Dominik Ozmec, Gašper Horvat in Tinček Hebar. Reprezentanco je na minulem evropskem prvenstvu vodil prav tako Ormožan, trener rokometnega kluba Ormož Saša Prapotnik.

Na sprejem pred grajsko pristavo so se s kočijo pripeljali kapetan Tilen Kosi, Dominik Ozmec in Tinček Hebar ter trener Saša Prapotnik, (Gašper Horvat in Miha Kavčič se sprejema nista udeležila). Z vodnim curkom so jih pozdravili ormoški gasilci, z glasbo pa Godba na pihala GŠ Ormož ter številni navijači. Kot je povedal trener Saša Prapotnik, jih je bilo 5-krat toliko kot na sprejemu v Ljubljani, kar je dokaz, da imamo Ormožani radi rokomet in smo ponosni na vsak njihov uspeh.

Župan Alojz Sok je v svojem pozdravnem nagovoru med drugim dejal, da takšnih uspehov ne bi bilo brez podpore staršev in navijaške skupine Ormožani, ki je v letošnjem letu obeležila 25. obletnico delovanja. Saši Prapotniku in njegovim zlatim rokometašem je v znak posebne pozornosti izročil »Zlati grb Občine Ormož«.

S šestlitrskim šampanjcem, ki je nosil etiketo »Zlati dečki«, se je pa izkazala tudi družba Puklavec Family Wines.

Zlati ormoški rokometaši so sedaj že na poteh do novih zmag, spomin na topel sprejem v domačem Ormožu pa bo gotovo ostal biser v rokometni karieri teh mladih fantov za zmeraj.

Ormoško poletje 2018

Javni zavod TKŠ
Ormož, Andreja Brglez

Ormoško poletje 2018 se je letos pričelo 1. 6. in končalo 28. 7. 2018.

Skupaj z nekaterimi drugimi deležniki smo organizirali 28 prireditev, od tega realizirali 27 (predstavo Ljubzenski glas, ki je odpadla, načrtujemo izvesti v mesecu ljubezni – februarju, v letu 2019).

Bilo je 19 vsebinsko in terminsko povezanih prireditev (kot eno prireditev štejemo sobotni otroški športno-gledališki festival, vinsko pravljico in koncert), ki so bile docela v domeni JZ TKŠ.

Skupno je bilo na teh 19 prireditvah 2693 obiskovalcev, torej skoraj 150 obiskovalcev na posamično prireditev. Ocenjujemo, da je bilo skupno na vseh 27 (dejansko 23 vsebinsko in terminsko povezanih) realiziranih prireditvah okrog 4000 obiskovalcev (170 na prireditev), kar ni tako slabo. Naš generalni pokrovitelj je bila Občina

Ormož, ki je zagotovila pretežni del denarja, ki je nujen za izvedbo tako obsežnega programa. Kot generalni medijski pokrovitelj se je izkazal Radio Prlek, še posebno pa smo bili veseli odziva domačega gospodarstva in gospodarskih družb iz naše bližine, ki so prireditve tudi finančno podprle s svojimi donacijami. V bodoče si želimo, da bi se gospodarstveniki in podjetniki iz domačega okolja še bolj odzivali na naše prošnje – kulturne prireditve v manjših mestih se težko pokrivajo iz vstopnine, je pa hvalevredno in za napredek okolja prepotrebno, da se poleg materialne in socialne sfere poskrbi tudi za to, da krepimo telo in duha naših občanov, in s tem zagotavljamo vsestranski razvoj ter zdravje. Tako si želimo, da bi se v naslednjem letu podjetniki odločali, da bi prevzeli katero od prireditev kot ekskluzivni sponzorji, nam pa bi omogočili, da bi izvedli po obsegu manjši, a bolj zahteven in kakovosten program, ki pritegnil večje število obiskovalcev. Letos nam je velikokrat ponagajalo vreme, tako da smo bili kar nekajkrat prisiljeni predstave premakniti v Dom kulture, kjer so izgubile nekaj svojega šarma in

kakovosti. S prireditvami smo želeli nagovarjati vse ljudi – tako mlade kot tiste starejše. V prihodnje si želimo vključevati tudi nekatere druge obiskovalce, ki so morda danes bolj na obrobju in se težko vključujejo (otroci s posebnimi potrebami, bolniki ...).

V letošnjem letu smo nekaterim prireditvam želeli vdihniti nekaj prestižnosti; tako smo včasih sponzorsko, včasih pa na kozarček stregli odlična vina domačih pridelovalcev. Zadeva je bila lepo sprejeta in v bodoče bomo to nadaljevali, saj je lepo, da se ljudje pred in po prireditvi družijo in se pogovorijo. Želimo si pa, to je potrebno poudariti, da bi bil obisk še mnogo večji. Tako smo pogrešali občinske svetnike, ki bi lahko na mestu samem ocenili, kako organiziramo in izpeljemo program, s tem pa tudi, kako porabljamo za to namenjen občinski denar. Morda bi sooblikovali tudi kakšno idejo za prihodnost.

Veseli in hvaležni smo bili za vse pohvale in pripombe obiskovalcev in le upamo lahko, da bomo skupaj z vsemi deležniki v Ormoškem poletju 2019 dodali še kakšen kakovostni premik.

Veselimo se že novega Ormoškega poletja 2019!

Spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta občine Ormož (OPN)

Boštjan Najžar

Višji svetovalec za okolje in prostor

Občina Ormož je s Sklepom o pripravi sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta občine Ormož (SD OPN OR1) (Uradni vestnik Občine Ormož 6/2016) 26. aprila 2016 pričela s postopkom priprave sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta (OPN). V postopku so zajete vse pobude, ki so bile podane od sprejema OPN v letu 2013 do objave prej omenjenega sklepa oziroma do priprave gradiva za izdajo posebnih smernic (april 2017). V postopku priprave sprememb in dopolnitev OPN je več kot 330 pobud, ki se nanašajo na:

- spremembo namenske rabe iz kmetijskega v stavbno zemljišče,
- spremembo namenske rabe iz stavbnega v kmetijsko zemljišče,
- spremembo podrobnejše namenske rabe znotraj obstoječih stavbnih zemljišč ter
- spremembe prostorsko izvedbenih pogojev (npr. nakloni streh, vrste kritine, gabaritov in tipologije objektov, faktorjev zazidanosti zemljišč ...).

Priprava sprememb in dopolnitev OPN ne zajema le navedenih pobud, temveč je Občina glede na zahtevo iz splošnih smernic Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano uskladila namensko in dejansko rabo kmetijskih in gozdnih zemljišč na osnovi dejanske rabe prostora, conacije gozdnega prostora, GERK-ov, letalskih posnetkov in območja varovalnih gozdov. Na tak način je bilo dodatno izvedenih več kot 1200 uskladiitev namenske rabe zemljišč.

V postopku priprave sprememb in dopolnitev OPN se je usklajevala tudi namenska raba zemljišč na nov zemljiškokatastrski prikaz (november 2016). Sprejet OPN ima namreč izrisano namensko rabo prostora na zemljiškokatastrskem prikazu iz leta 2009, ko se je Občina odločila, da se zaradi napak v digitaliziranem prostorskem planu iz leta 2003 in novega zemljiškokatastrskega prikaza izvede nova digitalizacija prostorskega plana. V postopku sprememb in dopolnitev OPN je bilo izvedenih več kot 1900 popravkov oziroma korekcij, z namenom uskladitve mej namenske rabe zemljišč z zemljiškokatastrskim prikazom, ki so nastali zaradi vklopov novih ureditev mej. Omeniti je potrebno, da so zamiki parcelnih mej in nova popačenja zemljiškokatastrskega prikaza zaradi vklopov novih urejenih mej ponekod velika (v nekaterih primerih tudi do 10 metrov). Zaradi tega tehnični popravki oziroma korekcije namenske rabe zemljišč z namenom uskladitve z novim zemljiškokatastrskim prikazom ponekod zajemajo tudi večje površine.

Tako pripravljeno gradivo s prikazi, študijami, strokovnimi podlagami ter opisi vseh pobud je bilo 5. aprila 2017 poslano desetim nosilcem urejanja prostora (ministrstva, zavodi, direkcije ...), da k predlaganim posegom in ureditvam podajo posebne smernice. Kljub zakonsko določenemu roku za njihovo izdajo (30 dni), se je roka držalo le nekaj nosilcev urejanja prostora. Nekateri so zamujali mesec, drugi štiri mesece, tretji več kot leto, so pa tudi taki, ki jih še niso izdali in jih po ponovnem posredovanju gradiva šele pripravljajo. Prejete posebne smernice so

bile analizirane in glede na zahteve nosilcev urejanja prostora je Občina pobudnike sprememb in dopolnitev OPN pisno pozvala, da svoje pobude dopolnijo z zahtevami iz prejetih posebnih smernic. Kljub postavljenemu roku za dopolnitev, nekateri pobudniki v roku niso dostavili zahtevanih dopolnitev. Skladno s tem je Občina pripravila dodatno gradivo za usklajevanje posegov na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kjer je bil opravljen tudi usklajevalni sestanek z dodatnimi pojasnili pobud.

V času priprave gradiva za izdajo posebnih smernic je zaradi neažurnosti prikaza obstoječih poplavnih območij, ki ima za sabo posledico prepoved gradnje in umeščanja objektov na območjih, kjer so opredeljene poplave, se je Občina odločila, da pristopi k pripravi hidrološko-hidravlične presoje za dele vodotokov v občini Ormož. Z njo se preverja sedanje območje poplav, kjer je veliko stavbnih zemljišč, na katerih skladno s posebnimi smernicami Direkcije Republike Slovenije za vode več ne bo mogoče graditi. Navedena študija je izdelana in se dopolnjuje, nakar jo mora potrditi Direkcija Republike Slovenije za vode. Po potrjeni študiji se bo skladno z dopolnitvami pobud pripravil osnutek sprememb in dopolnitev OPN, s katerim se bo nosilce urejanja prostora zaprosilo za podajo prvega mnenja in tiste, ki so vključeni v postopek celovite presoje vplivov na okolje, tudi za izdajo opredelitve, ali je za spremembe in dopolnitve OPN potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. Po pridobitvi prvih mnenj in uskladitvi z zahtevami iz njih, se bodo spremembe in dopolnitve OPN javno razgrnile za najmanj 30 dni. V kolikor bo v prvih mnenjih s strani nosilcev urejanja prostora zahtevan postopek celovite presoje vplivov na okolje, se bo moralo pred javno razgrnitvijo sprememb in dopolnitev OPN izdelati še okoljsko poročilo, ki ga mora potrditi Ministrstvo za okolje in prostor. O času in trajanju javne razgrnitve bo javnost seznanjena skladno z zakonodajo, pobudniki za spremembe in dopolnitve OPN pa tudi z dopisi.

Po zaključeni javni razgrnitvi in sprejetju stališč do morebitnih pripomb k razgrnjenemu gradivu na občinskem svetu, bo pripravljen predlog sprememb in dopolnitev OPN, s katerim se bo nosilce urejanja prostora zaprosilo za izdajo drugega mnenja. Po pridobitvi vseh pozitivnih mnenj se bodo spremembe in dopolnitve OPN sprejele z odlokom na občinskem svetu. O tem, kako bodo rešene pobude za spremembe in dopolnitve OPN, bodo pobudniki obveščeni pisno po sprejemu OPN. Glede na postopek in verjetno še kakšnih zahtev v postopku priprave sprememb in dopolnitve OPN se trudimo, da bi postopek zaključili čimprej, kar ni odvisno le od Občine temveč predvsem od nosilcev urejanja prostora, ki sodelujejo v postopku priprave in ne upoštevajo zakonsko določenih rokov z izdajo mnenj in drugih dokumentov.

Pobude za spremembo namembnosti iz kmetijskih v stavbna zemljišča, ki so bile podane po vložitvi gradiva za pridobitev posebnih smernic in se za njih le-te niso pridobivale, bodo obravnavane v naslednjem postopku sprememb in dopolnitev OPN.

Uvodnik

Drage bralke in bralci, pozdravljeni!

Poletje nam počasi, a vztrajno maha v slovo in prepušča prostor jeseni. Dnevi postajajo krajši in hladnejši. Narava bo svojo zeleno barvo počasi nadomestila s pisanimi odtenki. S posebnimi izzivi se bodo srečevali otroci in najstniki, ki so s septembrom ponovno prestopili šolska vrata in se povzpeli eno stopničko višje. Prav tako je tudi trgategv že v polnem zamahu. A vendar se ne bomo še takoj poslovili od poletja, ki nam je letos postreglo s pestro paletto vremenskih pojavov; imeli smo neurja, imeli precej hladne dni za mesec julij in potem kar nekaj vročih in suhih avgustovskih dni, ki so kar klicali po gosti senci. A obenem so nas prav ti dolgi in sončni dnevi vabili, da izkoristimo vsako minuto prostega časa.

Aktivna so bila številna društva, skupnosti in posamezniki v naši občini, ki so organizirali različna tekmovanja, prireditve in druge dogodke. Vsekakor moramo izpostaviti naše zanimivo dogajanje na dvorišču Ormoškega gradu in okolici. Pester program Ormoškega poletja je privabil kar nekaj zadovoljnih obiskovalcev. Tudi ormoški rokometaši so poskrbeli za zanimivo dogajanje in popestrili poletje z osvojitvijo naslova evropskih mladinskih prvakov. Napisali smo še nekaj o odprtju vaško-gasilskega doma v Hermancih, v Podgorcih so kuhali »Vaški pisker«, na griču Strmec v Hermancih pa so postavili naš največji klopoteč na svetu.

Bralkam in bralcem želim veselo jesen, hkrati pa upam, da se bomo vsi skupaj včasih znali ustaviti in pogledati okrog sebe ter uživati v naravi, ki je okrog nas v tem jesenskem času še posebej čudovita, predvsem pa, da bomo skrbno shranili sadove in pridelke, za katere smo se trudili vse leto.

Lepo vas pozdravljam in v času decembrskih praznikov se spet oglasim.

Alenka Lah,
odgovorna urednica

Obvestila uredniškega odbora

Naslednja številka bo izšla predvidoma decembra 2018.

Prispevke lahko pošiljate v digitalni obliki na CD-ju ali na e-mail: alenka.lah@ormoz.si, lahko pa jih osebno prinesete na sedež Občine Ormož. Za morebitne informacije smo vam na voljo na telefonski številki 02/741 53 18.

Glede na predviden izid naslednje številke, vas prosimo, da pošljete prispevke najkasneje do **3.12.2018**. Prispevki naj bodo podpisani in opremljeni s fotografijo dogodka. Vsi prispevki so pred objavo lektorirani.

Dosedanjim avtorjem prispevkov se zahvaljujemo za pomoč pri oblikovanju našega glasila in upamo na ponovno sodelovanje.

Kolofon

Uredniški odbor si pridržuje pravico spremembe naslovov, izbire in krajšanja člankov.

Izdajatelj: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož

Odgovorna urednica: Alenka Lah

Uredniški odbor: Tina Erhatic, Mirko Novak, Irma Murad, Barbara Podgorelec.

Lektoriranje: Marinka Vnuk

Naklada: 4250 izvodov

Tisk: Evrografis, d.o.o., Puhova 18, 2000 Maribor, www.evrografis.si

Glasilo Ormoške novice je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1390. Glasilo prejema brezplačno vsa gospodinjstva v Občini Ormož.

V Hermancih ponosni na svoj novi gasilsko-vaški dom

Tekst in foto: Karolina Putarek

Gasilci Gasilske zveze Ormož so sredi julija v Hermancih praznovali 47. dan gasilcev. Dan gasilcev so povezali z otvoritvijo novega gasilsko-vaškega doma in praznovanjem 70-letnice delovanja PGD Hermanci.

Zraven gasilcev GZ Ormož so se praznovanja udeležili številni predstavniki sosednjih gasilskih zvez, poveljnik Regijske gasilske zveze Podravje Dušan Vižintin, župan občine Ormož Alojz Sok, poslanca v državnem zboru Mojca Žnidarič in Jani Ivanuša ter prior križniškega reda Janko

Štampar, ki je vse zbrane gasilce in nov gasilsko-vaški dom tudi blagoslovil.

Slovesnost se je začela s parado gasilcev in njihove opreme ter se nadaljevala v šotoru, kjer je zbrane najprej pozdravil predsednik PGD Hemanci Dejan Vnuk. Za njim so se zvrstili še drugi govorniki, ki so domačinom čestitali ob dosežku ter spregovorili o prizadevnosti gasilcev, ki se še vedno lahko pohvalijo z velikim ugledom, ki ga imajo med krajani.

Novi gasilsko-vaški dom ima 10 x 16 metrov tlorisne površine. V kletnih prostorih se nahajata dve garaži, zraven katerih so

orodišče, servisne sobe in sanitarije, v nadstropju pa večja dvorana, kuhinja in sejna soba. «Investicija je bila vredna 180 tisoč evrov, čeprav je z zemljiščem vred, če bi sešteli vse prostovoljne ure gasilcev in krajanov ter številnih domačih mojstrov, ki so nešteto ur dela opravili zastonj, vredna skoraj 500 tisoč evrov,» je dejal Dejan Vnuk, predsednik PGD Hermanci. Občina Ormož je v treh letih iz proračuna prispevala skupaj 134.800 evrov, saj so dom gradili postopoma. Temeljni kamen so položili junija 2014.

Tako gasilci kot sovaščani novi

gasilsko-vaški dom štejejo za zelo veliko in pomembno pridobitev, ki bo služila tako gasilcem kot Krajevnomu odboru RK, Konjeniškem, Vinogradniškemu in ostalim društvom v kraju ter posameznikom, ki za različne priložnosti potrebujejo več prostora.

Gasilski dom stoji na eni izmed lepših lokacij v Hermancih. Zemljišče so si gasilci pridobili z zamenjavo s križniškim redom. Ta jim je v zameno za nekdanji gasilski dom, ki so ga gasilci imeli ob dvorcu Temnar dal novo zemljišče v bližini, nekaj denarja in les za ostrežje.

Male komunalne čistilne naprave

Tekst: Občinska uprava

Foto: Delo in dom

Na območjih, kjer priklop na javno kanalizacijsko omrežje ni mogoč, je potrebno odpadne komunalne vode reševati na druge načine.

Konec leta 2015 je v Sloveniji začela veljati Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15 in 76/17), po kateri lastnikom greznic na območjih, kjer kanalizacije ni, ali ni načrtovana, teh ni potrebno zamenjati ali nadgraditi v male komunalne čistilne naprave do konca leta 2017, kot je določala stara uredba. Če je bila pretočna greznica zgrajena po predpisih, veljavnih v času gradnje, je to potrebno storiti najpozneje ob prvi rekonstrukciji objekta.

Če pa odteka odpadna voda iz objekta v okolje brez vsakršnega čiščenja, ali greznica ni bila narejena po prepisih, je rok ureditve konec leta 2021.

Uredba se je spremenila predvsem zato, ker se je izkazalo, da večji del uporabnikov obstoječih greznic do konca leta 2017 ne bo imel ustreznega urejenega odvajanja in čiščenja. Lastniki stavb, pri katerih je bila greznica zgrajena po predpisih, morajo najpozneje ob prvi rekonstrukciji objekta namestiti malo komunalno čistilno napravo (MKČN) ali pretočno greznico, ki to dopušča, nadgraditi z enoto za nadaljnje čiščenje, filtracijo ali infiltracijo. Za prvo rekonstrukcijo veljajo posegi, za katere je potrebno gradbeno dovoljenje. MKČN je naprava, katere zmogljivost je manjša od 50 populacijskih ekvivalentov.

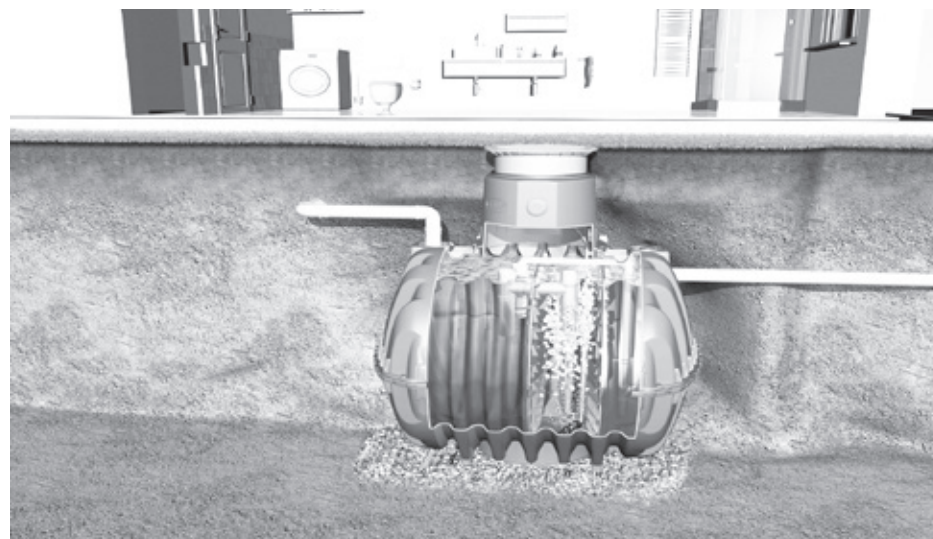
Pretočna greznica se je za čiščenje komunalnih odpadnih voda vgrajevala pred petnajstimi, dvajsetimi leti. Njena velikost za eno gospodinjstvo naj bi znašala približno 15 m³. Njene lastnosti in zmogljivost so določali predpisi, veljavni pred letom 2002. Sestavljena je iz treh ločenih prekatov, ki zagotavljajo delno očiščenje vode, le-to pa poteka z mikroorganizmi v

odpadni vodi po anaerobnem postopku, torej brez kisika. Stene same pretočne greznice morajo biti vodotesne. V veliko primerih to niso, zato je nadgradnja čiščenja v takih primerih vprašljiva.

Postopek čiščenja v greznici velja za manj učinkovitega v primerjavi z MKČN. Prvi prekat, ki zavzema dve tretjini greznice, je namenjen usedanju trdih delcev in blata, ki nastaja pri anaerobni razgradnji, dva sta pa namenjena končnemu čiščenju vode do iztoka. Če je greznica pravilno dimenzionirana, izteka razmeroma očiščena voda.

V MKČN se čistilni procesi spodbujajo z dovajanje zraka z vpihovanjem (aerobno). Običajno ima vsaj dva dela. Prvi je usedalni, v katerem se zbirajo trdi delci, vanj se pa prečrpava tudi del blata, ki nastaja pri biološki razgradnji. Reaktorski del vsebuje različne nosilce za mikroorganizme, ki sodelujejo v teh procesih. Je pa potrebno tako blato iz pretočne greznice kot iz MKČN redno prazniti, najmanj enkrat na tri leta, kar naredi izvajalec javne službe.

Kar se tiče same izbire MKČN, si občani lahko sami izberejo tip in proizvajalca. Najbolje je, da si kje ogledajo kupljeno napravo in se pozanimajo o zadovoljstvu lastnika z njo. Prodajalec z Izjavo o lastnostih jamči, da MKČN deluje in je tudi bila testirana. V primeru, da ne deluje, kot bi morala, mora proizvajalec (prodajalec) naprave odpraviti težave. Razlogov za nepravilno delovanje je lahko več (neustrezna velikost, nezadostna količina odpadne vode, preveč agresivnih čistil ...). Lastnikom MKČN je omogočeno, da se predpisane prve meritve iztoka opravijo v obdobju od treh do devet mesecev po zagonu naprave, saj je potrebno kar nekaj časa, da se v njej začnejo procesi čiščenja. Izkušnje so pokazale, da so si nekateri lastniki naročili meritve delovanja in je naprava tudi po več kot 10 letih delovanja pokazala ustrezno delovanje in čiščenje. Tudi rastlinska čistilna naprava je MKČN, saj

v njej ravno tako potekajo biološki procesi. Obveznosti lastnikov so enake kot pri bioloških MKČN. RČN posnema samočistilno sposobnost narave. Praviloma deluje brez strojne in elektro opreme, zato je vzdrževanje in delovanje cenejše. Sistem je sestavljen iz več zaporednih vodotesnih bazenov, izoliranih s folijo in napolnjenih z mešanico različnih gramoznih substratov, ki so kasneje zasajeni z močvirskimi rastlinami (trstiko). Skupno delovanje mikroorganizmov in močvirskih rastlin daje zadovoljive rezultate. Mora pa vsaka rastlinska čistilna naprava imeti usedalnik, filtrirno gredo, čistilno gredo in polirno gredo. Grede morajo biti tesnjene s folijo. Odpadna voda pri RČN teče približno 10 cm pod površino. RČN mora dosegati vse predpisane zahteve, tako tesnjenja kot parametrov čiščenja.

V občini Ormož je na kanalizacijsko omrežje priključenega približno 41 % prebivalstva. Zaradi razpršene poselitve je na ostalih območjih gradnja kanalizacijskih sistemov nesmotrna, zato je Občina Ormož že v letu 2017 pričela s subvencioniranjem vgradnje MKČN z vsakoletnim razpisom. Razpis je objavljen vsako leto na spletni strani Občine Ormož od marca do konca septembra. Leto vgradnje MKČN ni pogoj za prijavo na razpis, vlagatelj mora le

priložiti vse potrebne priloge, da je upravičen do subvencije. Lastnik mora v skladu s Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda (Uradni list RS, št. 94/14 in 98/15) v roku treh do devet mesecev pri akreditiranem laboratoriju naročiti analizo iztoka vode. Le-to poročilo je, če je čiščenje ustrezno, potrebno odnesti izvajalcu javne službe, ki v skladu z Uredbo napiše Poročilo o prvih meritvah za MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in Poročilo o pregledu MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE. Vso to dokumentacijo je potem potrebno priložiti k vlogi za pridobitev nepovratnih sredstev skupaj z ostalimi prilogami. Meritve v nadaljnjih letih niso predpisane, le izvajalec javne službe vsaka 3 leta preveri delovanje naprave in najmanj enkrat na tri leta izčrpa blato.

Predlagamo, da si občani več informacij v zvezi z MKČN (biološko in rastlinsko) pogledajo na svetovnem spletu. Na spletni strani Občine Ormož (www.ormoz.si) si lahko preberete vse informacije v zvezi s pridobitvijo nepovratnih sredstev za nakup MKČN v času odprtega razpisa (praviloma od marca do konca septembra tekočega leta). Za dodatne informacije glede nakupa in vgradnje MKČN se lahko obrnete tudi na izvajalca javne službe Komunalno podjetje Ormož d.o.o.

Velikonedeljski gasilci pripravili prvo Golažijado

Tekst in foto: Karolina Putarek

Vsoboto, 1. septembra, so gasilci PGD Velika Nedelja pripravili 1. Golažijado, ki je predstavljala uvod v slovesnost ob prevzemu novega gasilskega vozila. Tekmovalo je 15 ekip. Velikonedeljskim gasilcem idej za druženje ne zmanjka. Letos so - vedoč, da ljubezen gre skozi želodec - organizirali tekmovalno v kuhanju golaža, oziroma prvo Golažijado, dogajanje pa naslovili »Pozdrav jeseni pri Veliki Nedelji«. Za tekmovalno v kuhanju govejega golaža se je prijavilo kar 15 ekip, kar je organizatorje prijetno presenetilo. Vseh 15 ekip je za kuhanje prejelo 3 kilograme mesa, za vse ostalo je pa vsaka ekipa morala poskrbeti sama. Kar pomeni, da so zelo različno okusni bili tudi skuhan golaži. Časa za kuho je bilo od 11. pa do 14. ure. Več kot dovolj, da se lahko skuha odličen

golaž. Že po pol drugi uri kuhanja je bilo moč ugotoviti, da bodo golaži »eden boljši od drugega«, je ugotavljala tudi tričlanska komisija, ki so jo sestavljali poznavelec in strokovnjaki Martina Prejac, domačinka - članica PGD Velika Nedelja, Stanč Sever iz Hajndla in Jože Balažič z Gomile, ki je bil tudi predsednik komisije. Ta je že sredi dela komisije dejal, da so golaži zelo dobri in tudi različnih okusov. Seveda se priprava golažev razlikuje od kraja do kraja, kaj šele od dežele do dežele. Primer malo posebnega golaža je bil golaž, ki so ga kuhali gostje iz prijateljskega gasilskega društva Silbaš iz Srbije.

Tričlanska komisija, ki je kuho nadzorovala vse od začetka, seveda ni imela enostavnega dela. Razen najboljšega golaža so namreč člani morali oceniti tudi delovno okolje kuharskih ekip. Tako so

ugotovili, da je v najbolj urejenem okolju svoj golaž kuhala ekipa Hrzič iz Vinogradništva in sadjarstva Hrzič. Priznanje so podelili tudi »najbolj oddaljeni ekipi«, to je bila ekipa gasilcev iz prijateljskega gasilskega društva Silbaš iz Srbije.

Po tehtnem ocenjevanju in nekajkratnem poskusu je pa komisija le morala izbrati najboljšega. Ocenilo se je, da je najboljši golaž skuhal ekipa LD Velika Nedelja. Vsi ostali golaži so si delili drugo mesto. Tako so vse ekipe dobile tudi priznanja za sodelovanje in za odlično opravljeno delo. To so bile sledeče ekipe: Glažutarji, Vokalna skupina TISA, ŠD »Stanica«, Mihovci - naselje, Old Bulls - veterani RK Velika Nedelja, Gulaški dečki, ekipa Danijela Vrbnjaka, KUD »Simon Gregorčič« Velika Nedelja, ekipa Mc Donalds, »Avto KRKA«, »Sveta krava« in ekipa Bojana Gregura.

**Občina
Ormož,
sonce
Prlekije**

Spet veselo po reki Dravi ...

Tekst in foto: Karolina Putarek

Konec avgusta se je v spremstvu ormoških gasilcev po reki Dravi od Cvetkovcev navzdol proti Ormožu podala družina pogumnežev, ki jim veslanje ni tuje, na supih, kajakih in kanujih, s ciljem, da opozorijo na reko Dravo, ki je včasih pomenila atraktivno shajališče številnih rekreativcev. Reka Drava je namreč tudi na ormoškem koncu bila včasih cilj na točka tako ribičev, kopalcev, veslačev,

čolnarjev in tekačev, zagotovo pa sprehalcev, ki so na prehodu ob reki našli svoj mir in tolažbo, ko se je nabralo različnih življenjskih tegob.

Teh časov se je spomnilo nekaj vrlih Ormožanov, ki so ob reki Dravi preživeli svojo mladost ter se v njej naučili plavati. Tako so konec avgusta organizirali akcijo »po reki Dravi« ter jo naslovili »Drava 50« - večina organizatorjev se je namreč pred 50 leti naučila v tej reki tudi plavati. Zbrani

so akcijo začeli z vožnjo od Cvetkovcev do Ormoža v različnih plovilih, najpogumnejši so pa v reki tudi zaplavali, četudi je voda imela le 18 stopinj Celzija. Akcijo so zaključili s piknikom in s kovanjem načrtov, kako oživeti stare čare reke Drave. Idejni pobudniki akcije »Drava 50« Dušan Gerlovič, Branko Šumenjak in Jože Borak verjamejo, da so z minulo akcijo postavili temelje bodočim takšnim in podobnim re kreativnim prireditvam ob reki Dravi.

Srečanje članic Gasilske zveze Ormož

Vodja članic GZ Ormož, Natalija Fajfar

Prostovoljno gasilsko društvo Trgovišče je v mesecu juniju pripravilo srečanje članic Gasilske zveze Ormož. Na prireditvenem prostoru se nas je zbralo okrog 50 članic, kjer nas je pozdravila vodja članic društva Sandra Kandrič, predsednik društva Marjan Anderlič ter vodja članic GZ Ormož Natalija Fajfar.

Ogledale smo si vrtnarijo Kandrič, ki se že vrsto let ukvarja z vzgojo vrtnin v rastlinjakih. Predvsem se ukvarjajo s prodajo paradižnika in paprike. Pri ogledu se nam je pridružil tudi predsednik GZ Ormož mag. Dejan Jurkovič, ki nas je tudi nagovoril. Po degustaciji smo se odpravile na drugi konec kraja, kjer smo si pri kmetiji Majcen ogledale pridelavo in pakiranje krompirja. Sledili sta pogostitev in prijetno druženje pozno v popoldan.

Domače gasilke so se potrudile in nam pripravile tudi priročen spomin na naše skupno srečanje v Trgovišču. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem članicam kot tudi članom PGD Trgovišče na čelu s predsednikom društva Marjanom Anderličem in vodji članic Sandri Kandrič za ves trud in prijetno druženje.

Poletno in jesensko dogajanje v ormoški knjižnici

Tekst: Simona Sakelšek, Foto: arhiv knjižnice

Poletni dnevi se poslavljajo, na vrata trka jesen in z njo v knjižnici povečujemo ponudbo novo izdanih knjig kot tudi knjižničnih prireditev. Deževni jesenski dnevi so kot nalašč primerne za preživljanje časa ob dobri knjigi, obisk literarnega večera ali drugega knjižničnega dogodka z zanimivim gostom. V poletnem času smo na četrtkovih popoldnevih na vrtni terasi ormoške knjižnice pripravili razne delavnice, predavanja in predstavitve z zeliščarskimi in drugimi sorodnimi temami. Obiskali so nas uveljavljeni gosti in z nami delili svoje znanje, spretnosti, izkušnje. Z nami so bili Jelka Krajnc (Lončarija Liza, delavnica iz gline in zelišč), Anka Alt (Vrtnarstvo Alt) z izvedbo eksperimentalne kuharske delavnice, Iztok Luskovič (100 % Naravno Botanik Ormož), ki je predaval o zdravih rastlinah, o bioenergiji in masaži sta govorila Stanko Filipič in Natalija Antolič (Sanaja), Boštjan Štefančič je predstavil medovite rastline, hkrati pa smo postavili tudi hotel za žuželke, Polonca Kolmačič iz Lekarne Ormož nam je predstavila zeliščne pripravke, Petra in Uroš Dobnikar pa sta predstavila knjigo Šola Luči: Pot do Resnice in izvedla kristalno meditacijo z glasbili. Maja Botočin Vaupotič nam je razkrila, kdo so bile čarovnice, kaj so vedele, katera zelišča so uporabljale in kako so pripomogle k prenašanju znanj, ki je bilo varovano tudi za samostanskimi zidovi. Na predzadnji avgustovski dan smo se ljubitelji narave in zelenih nasvetov odpravili na ogled Botaničnega vrta Univerze v Mariboru.

Predzadnji avgustovski četrtkov večer je v ormoški knjižnici potekalo pesniško branje v okviru enega najbolj prepoznanih mednarodnih pesniških festivalov – Dnevi poezije in vina. Gostili smo špansko pesnico Eriko Martínez in Roda Menghama iz Velike Britanije.

S pričetkov prvega jesenskega meseca v knjižnico prihajajo novi zanimivi gostje, za uporabnike pripravljamo več dogodkov tudi v okviru praznovanja Krajevne skupnosti Ormož. 13. septembra ob 19. uri bo domoznanski večer Ormož nekoč, danes, jutri: ormoški frančiškanski samostan. Ormoška knjižnica se danes nahaja na prostoru, kjer je med letoma 1495 in 1786 stal frančiškanski samostan s prvo znano knjižnico v Ormožu. O usodi samostana bo predaval dr. Branko Vnuk, kustos Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož, ki je doktoriral na temo Srednjeveška arhitektura beraških redov na območju nekdanje vojvodine Štajerske.

V torek, 18. septembra, ob 17. uri bo potekala madagaskarska pravljica ura. Malala Tina Rakoto Serban, v Sloveniji živeča ustvarjalka madagaskarskih korenin, bo skozi petje, glasbo in pripovedovanje približala čarobni svet te otoške države ob Indijskem oceanu. Temu dogodku za otroke bo sledila predstavitev monografije o Martinu Kojcu ob 19. uri, z avtorico Heleno Srnc se bo pogovarjala Marijana Korotaj. Najmlajše knjižne molje vabimo ponovno na pravljice urice. Na prvi vas v tem šolskem letu pričakujemo 4. oktobra ob 17. uri. V Krajevni knjižnici Ivanjkovi bo pravljica ura 11. septembra ob 17. uri, v Krajevni knjižnici Središče ob

Dravi 12. septembra ob 17. uri in v Krajevni knjižnici Sveti Tomaž 19. septembra ob 17. uri. Ljubitelje namiznega tenisa vabimo na turnir v namiznem tenisu, ki se bo odvijal v soboto, 22. septembra ob 9. uri na vrtni terasi ormoške knjižnice. V mesecu oktobru se nam bo pridružila novinarka, avtorica in dolgoletna dopisnica iz Italije, voditeljica TV Dnevnika, Odmevov in zunanje politične oddaje Globus, katere je tudi urednica, Mojca Širok. Predstavila nam bo svoj kriminalni roman Pogodba. V goste prihaja še eden izmed najbolj prepoznanih slovenskih

piscev kriminalk, ki ustvarja pod imenom Avgust Demšar.

Odrasle bralce vabimo k sodelovanju v projektu Bralna značka za odrasle, katere tematika je letos povezana z gledališčem; najmlajše bi pa opomnili, da naj ne pozabijo na Pikino bralno značko, saj je Pikine bralne beležke potrebno oddati do konca septembra.

Podrobnosti o vseh dogodkih bodo objavljene na spletni strani <http://www.orm.sik.si/>, lokalnih medijih, spremljajte nas pa tudi na našem Facebook profilu.

Dragi bralci, vabljeni.

Sprehod skozi šolsko leto 2017/2018 na OŠ Velika Nedelja, podružnici Podgorci in vrtcu Podgorci

Tekst: Nina Belšak

Sem samo eden. Pa vendar eden. Vsega ne zmorem. In ker ne zmorem vsega, ne bom odklonil, da storim tisto, kar zmorem. (Edward Hal) In smo zmogli. Šolsko leto 2017/18 na Osnovni šoli Velika Nedelja, podružnici Podgorci in v vrtcu Podgorci smo pripeljali h koncu. Dosegli smo vse in še več, kar smo si v tem šolskem letu lahko zadali. Pohvalimo se lahko z odličnimi rezultati učencev na različnih področjih; na kulturnem, športnem in na različnih šolskih, regijskih in državnih tekmovanjih. Najboljši med njimi so prejeli tudi zlata priznanja. Pa jih spoznajmo. Maja Vogrinec je pod mentorstvom Gordane Črnivec prejela zlato priznanje iz zgodovine ter pod mentorstvom Teje Vernik Trofenik zlato priznanje iz Vesele šole. S sošolko Annemarie Trunk sta združili moči in na srečanju mladih raziskovalcev Slovenije predstavili svojo raziskovalno nalogo z naslovom Vrednote različnih generacij ter zanj prav tako prejeli zlato priznanje. Njuna mentorja sta bila Nina Žnidarič in Stanislav Bezjak. V aprilu sta se dve ekipi učencev 9. razreda udeležili zgodovinskega kviza v Mariboru. Pod mentorstvom Gordane Črnivec je obema ekipama uspelo doseči vse možne točke in si s tem pridobiti zlato priznanje. V prvi ekipi so bile: Annemarie Trunk, Maja Vogrinec in Nuša Prosnik. V drugi ekipi pa so bile: Nika Ciglar, Nika Petek in Viktorija Ozmec. Vid Cvetko in Enej Merc iz 1. razreda sta pri tekmovanju Logična pošast pod mentorstvom Nine Belšak

zasedla 1. mesto v državi in seveda prejela zlato priznanje. Prav tako se z zlatim priznanjem iz Logične pošasti lahko pohvali Tomaž Arnuga iz 2. razreda, njegova mentorica pa je bila Nina Žnidarič. V juniju nas je s še enim odličnim rezultatom razveselila Lorella Kolenko. Z rezultatom 51,43 m smo dobili državno prvakinja v metu vorteksa med mlajšimi deklicami. Njena mentorica je bila Zdenka Miklašič.

Na Osnovni šoli Velika Nedelja s podružnico Podgorci že dve leti uspešno izvajamo projekt Popestrimo šolo, v okviru katerega potekajo različne obogatitvene dejavnosti za naše učence. V okviru projekta poteka bralni klub, Brihtne glavice, Pot do znanja, ustvarjalne delavnice, počitniške dejavnosti, odrska umetnost in druge. Sodelovali smo tudi na Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo. Anemari Horvat, Tjan Cimerman in Diana Dovečar so se uvrstili v polfinale ter se širši množici predstavili na Vidmu. V decembru smo spet obudili šolsko igro Kresniček, ki je na oder bila postavljena že lansko šolsko leto. Odigrali smo jo za OŠ Ivanjkovci, OŠ Sveti Tomaž, OŠ Kidričevo in OŠ Videm. V vlogi Kresnička se menjujeta Anemari Horvat in Nika Meško, sodeluje tudi mladinski pevski zbor. Igro je režirala Alenka Korpar. Slednja je letos z Nino Žnidarič združila moči in skupaj z 8. razredom so pripravili igro Matilda. Z igro so se uvrstili na regijsko srečanje otroških gledaliških skupin. Kot vsako leto so tudi letos naši devetošolci pripravili gledališko igro. Igro Roža pod kamnom je napisal ravnatelj Anton Žumbar, režijo pa je prevzela

Aleksandra Šoštarč. Devetošolci so se z njo predstavili šoli, staršem in širšemu okolišu. Na šoli vsako leto izvajamo tudi šole v naravi. V 4. razredu so se športno in naravoslovno izobraževali v domu ČŠOD Jurček, 7. razred se je učil smučati v domu ČŠOD Peca, 9. razred je pa imel izobraževalni zaključni izlet v domu ČŠOD Gorenje. 5. razred je svoje znanje v plavanju obnovili na Debelem rtiču zadnji teden pouka. Skozi celotno šolsko leto smo na šoli izvedli veliko prireditev ob različnih priložnostih. Dve večji sta bili božično-novoletna prireditev Dedek Mraz, kje si doma? in prireditev ob materinskem dnevu. Pri božično-novoletni prireditvi smo učenci, učitelji, delavci OŠ Velika Nedelja, podružnice Podgorci in vrtca Podgorci združili moči in pripravili mega prireditev z dobrodelnim bazarjem. Ob materinskem dnevu pa sta Aleksandra Plohl in Tamara Plohl v sodelovanju s KS Velika Nedelja pripravili proslavo za vse mame, babice, tete. Konec aprila smo obeležili zaključek Meškove bralne značke. Obiskal nas je nekdanji učenec naše šole mag. Igor Plohl. Z nami je delil svojo življenjsko izkušnjo, otrokom pa pokazal, da kljub invalidnosti živi samostojno življenje, je uspešen v poklicu in tudi na področju pisateljstva.

V začetku maja se je na našem športnem igrišču odvijala Otroška varnostna olimpijada, kjer so se med sabo pomerili učenci 4. razredov iz PP Ormož, PP Gorišnica in PP Podlehnik. Pohvalimo se lahko tudi s tremi pevskimi zbori, ki jih vodi Tea Ivanuša. Otroški pevski zbor Velika Nedelja,

mladinski pevski zbor Velika Nedelja in otroški pevski zbor Podgorci so se z bogatim pevskim programom predstavili na območni reviji pevskih zborov. Mladinski pevski zbor je bil predlagan, da prihodnje leto sodeluje na regijski reviji pevskih zborov.

Poleg vseh šolskih in obšolskih obveznosti, ki smo jih imeli v tem šolskem letu, pa smo našli še čas za izobraževanje.

V novembru nam je predaval mag. Jani Prgič. S svojim predavanjem Tanka črta odgovornosti nam je predal pomembno sporočilo: »Če želiš uspeti, začni živeti nad črto.« Bistvo njegovega predavanja je temeljilo na tem, kako pomembno je, da v življenju za svoja dejanja prevzamemo odgovornost in ne iščemo izgovorov. V maju pa nas je obiskal dr. Mitja Muršič iz Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše iz Maribora. Predavanje je temeljilo na pomenu poznavanja čustev za uspešnejše reševanje medosebnih odnosov v šoli. To je samo nekaj stvari, ki so se skozi celotno šolsko leto 2017/2018 odvijale na naši šoli. Za podrobnejše informacije lahko posežete po našem šolskem časopisu Velikonedelčan, ki smo ga letos izdali v okviru izbirnega predmeta Šolsko novinarstvo. OŠ Velika Nedelja, podružnica Podgorci ter vrtce Podgorci vam želimo uspešen skok v novo šolsko leto.

Mogoče nam ne bo uspelo pripraviti prihodnosti za svoje otroke, lahko pa svoje otroke pripravimo za prihodnost. (Franklin D. Roosevelt)

Tradicionalna ročna dela nas zbližujejo

Tekst in foto: LU

Lansko leto se je Ljudska univerza Ormož prijavila na Erasmus+ KA1 mobilnost v izobraževanju odraslih s projektom Tradicionalna ročna dela nas zbližujejo. Naša prijava je bila uspešna in po enem letu se je naš projekt uspešno zaključil. Pri prijavi projekta smo se povezali s Centrom za nadaljnje izobraževanje (Centrum Kształcenia Ustawicznego) v mestu Bytom na Poljskem.

Glavni namen projekta je bil omogočiti našim mentoricam in udeleženkam v različnih neformalnih programih, ki jih izvajamo na Ljudski univerzi Ormož, da pridobijo nova znanja in ideje s področja ročnih del. V okviru projekta smo prijavi dve mobilnosti k našim projektnim partnerjem, kamor se je skupno odpravilo 10 udeleženk. Na pot smo s sabo povabili predvsem mentorice in udeleženke v študijskih krožkih in Univerzi za tretje življenjsko obdobje ter zunanje sodelavke, ki z nami sodelujejo pri različnih delavnicah.

Prvo mobilnost smo izvedli v oktobru lanskega leta, na pot se je pa odpravilo šest udeleženk. Na drugo mobilnost smo se odpravili v marcu letošnjega leta in kljub bližajoči se pomladi smo štiri udeleženke prispele v najbolj mrzli teden v Bytomu.

V obeh mobilnostih je bilo pet dni, ki smo jih preživeli pri naših projektnih partnerjih, tako polno različnih aktivnosti, da si niti oddahniti nismo utegnili med eno in drugo dejavnostjo. Povezali smo se s člani njihove Univerze za tretje življenjsko obdobje in se skupaj z njimi udeleževali različnih delavnic ročnih del, ogledov znamenitosti in strokovnih ekskurzij. Na delavnicah ročnih

del smo se naučili novih tehnik izdelovanja nakita iz perlic, narediti rožico iz javorjevega lista, izdelati preprosti vitraž in kvačkati čipke, spoznali smo papercut art (tehnika izrezovanja papirja), okraševali pirhe s papercut art tehniko, izdelovali nakit z makrame tehniko, izdelovali miniaturne rožice iz papirja za okraševanje, naredili mini pentljo na vilicah, se urili v origami tehniki in še kaj. Na kulinarčnih delavnicah smo se naučili pripraviti njihovo tradicionalno juho žurek, zelenjavno solato, bline s prekajenim lososom in pletenico, skuhalo smo piroge ter pripravili velikonočne jedi. Na učnih urah poljščine smo spoznali nekaj osnovnih besed za lažje razumevanje in pogovor z domačini, novo besedišče pa nam je bilo v pomoč pri naročanju jedi v restavracijah. Na strokovnih ekskurzijah smo spoznavali kulturo mest Bytom, Krakov, Katowice in Koniakov. Sprehodili smo se po starih mestnih jedrih, si ogledali muzeje in se tako poučili o zgodovini Šlezije.

Cilj projekta pa ni le v tem, da gremo na mobilnost in se naučimo nekaj novega; glavni cilj projekta je, da se pridobljeno znanje prenese v lokalno okolje in se širi med lokalno prebivalstvo. Ob zaključku projekta se vedno sprašujemo, kakšne rezultate in učinke je imel projekt. Ga je bilo smiselno izvesti? Smo kaj dosegli ali premaknili v lokalnem okolju? Odgovor na obe vprašanji je zagotovo da. Že v času trajanja projekta smo izvedli dve delavnici za prenos znanja – delavnico servietne tehnike s tradicionalnimi poljskimi motivi ter poljsko kuhinjo, na kateri smo kuhali piroge. Na podlagi na novo pridobljenega znanja se je oblikoval študijski krožek

Dotik perlic, na katerem so udeleženke izdelovale nakit po novih metodah. Izdelke, ki smo jih izdelali na Poljskem in ki so nastali kasneje na različnih dejavnostih, smo postavili na ogled na razstavi Ljudske univerze Ormož, ki je bila odprta v maju. Iz vsega tega sledi, da so se izboljšale ročne spretnosti učečih se, naše strokovno osebje (mentorice krožkov) se prilagaja novim potrebam in uvaja nove tehnike in vsem udeležencem so se dvignile medkulturne kompetence, ki jih prenašamo na lokalno prebivalstvo. Vse naštetu pa ima pozitivne posledice za širšo skupnost. Glede na odzive udeleženk mobilnosti ter na odzive drugih sodelujočih, je bil projekt dobro zastavljen in odlično izveden. Pravijo, da se dober glas širi v sosednjo vas. Pri nas to

drži, saj so nas iz naše nacionalne agencije CMEPIUS povabili k sodelovanju na foto natečaju ErasmusDays 2018, ki bodo 12. in 13. oktobra 2018 v Parizu. Na foto natečaju, ki ga organizira francoska nacionalna agencija, bodo predstavljeni različni projekti, ki promovirajo raznovrstnost izobraževanja in učenja odraslih. Naš projekt bomo predstavili tudi na strokovnem dogodku na 18. Festivalu Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki bo 1. 10. 2018 v Ljubljani.

Svoje izkušnje in potek projekta smo sproti opisovali na blogu <http://ljudska-univerza-ormoz.blogspot.com/> ter v štirih spletnih dnevnikih, ki smo jih objavili na platformi EPAL https://ec.europa.eu/epale/sl/content/epale_blog_post.

Veselo v novo šolsko leto 2018/2019

Tekst in foto: Karolina Putarek

Vponedeljek, 3. septembra, se je začelo novo šolsko leto. V občini Ormož vseh 7 osnovnih šol obiskuje 1023 osnovnošolcev, od teh so 103 šolski prag prestopili prvič. Na osnovni šoli v Ormožu imajo 378 šolarjev. V prvih razredih jih je 40, osnovno šolo bo v tekočem šolskem letu zaključilo 30 šolarjev. Z novim šolskim letom imajo učenci tudi novega ravnatelja. Majdo Podplatnik Kurpes je zamenjal Aleksander Šterman. 307 šolarjev pa ima, skupaj s podružnično šolo v Podgorcih, kjer je 76 šolarjev, Osnovna šola Velika Nedelja. V Veliki Nedelji je 22 prvošolcev, v Podgorcih 9. Devetošolcev je 36. Na osnovni šoli v Ivanjkovcih imajo 152 šolarjev. 12 jih je v prvem razredu, 23 v devetem. Na osnovni šoli Miklavž pri Ormožu imajo skupaj s podružnično šolo na Kogu 164 šolarjev. V Miklavžu je 10, na Kogu 9 prvošolcev. 11 jih bo v tekočem šolskem letu osnovno šolo zaključilo. Osnovna šola s prilagojenim programom, OŠ Stanka Vraza pa ima 22 šolarjev. V prvi razred je prišel en šolar.

Na Gimnaziji Ormož bo letos 146 dijakov. Od teh jih je v prvem letniku 38. 15 se jih je vpisalo v gimnazijski program, 23 pa v program predšolske vzgoje. 23 se jih bo v tekočem šolskem letu pripravljalo na splošno, 13 v programu predšolske vzgoje pa na poklicno maturo.

Naših 70 let

Tekst: Slavica Mihorič, predsednica društva

2. junija je Društvo upokojencev Miklavž pri Ormožu praznovalo 70 let delovanja. Ko sem pred 10. leti prevzela mesto predsednice društva, sem iskala po arhivu, da bi našla letnico ustanovitve našega društva. Našla sem le pristopno kartico člana Rudolfa Grande, kjer je bila zapisana letnica ustanovitve 1948. V razgovoru z gospodom Tuškom je gospod Granda povedal, da je sam sodeloval pri ustanovitvi društva. Njegova zadolžitev je bila pridobivanje članstva v današnji KS Miklavž. V naše društvo so bili takrat vključeni tudi člani iz današnje KS Kog in KS Ivanjkovci. Za pridobivanje članstva s Koga je bil zadolžen gospod Plohl (ime ni znano), za področje Ivanjkovcev pa gospod Pavel Šoster iz Malega Brebrovnika. Ko se je ustanovilo DU Ivanjkovci, se je večji del upokojencev včlanil v njihovo društvo, del, predvsem Mali Brebrovnik, je ostal pri nas. Leta 1980 so na Kogu ustanovili svoje društvo in upokojenci s Koga so se priključili svojemu društvu. Prvi predsednik društva je bil gospod Franc Karbaš.

DU Miklavž pri Ormožu se je v Občinsko zvezo društev upokojencev občine Ormož vključilo 16. 9. 1984.

Leta 2002 se je DU Miklavž včlanilo v PZDU Spodnje Podravje Ptuj.

V 70 letih delovanja so si generacije miklavževskih upokojencev, mnogih danes žal ni več med nami, kot aktivni člani prizadevale za skupno dobro in za napredek KS Miklavž pri Ormožu. Vodili so ga ljudje, ki so se nesebično, požrtvovalno in z veliko mero odrekanja trudili skupaj s članstvom za uspešno delovanje društva. Društvo temelji na dveh ciljih: izboljšanju kakovosti življenja upokojencev in starejših ter preprečevanju socialne izključenosti starejših.

Tema ciljema društvo podreja svoje delovanje. Skrbi za aktivnost članov na kulturnem, športnem, rekreacijskem in drugih področjih. Posebno skrb posvečamo tudi zdravju starejših v obliki zdravstvenih predavanj in preventive, kar doprinese h kvaliteti življenja v tretjem življenjskem obdobju.

Najrazličnejših aktivnosti se udeleži veliko članov. Sem sodijo razna srečanja, pikniki,

tekmovalja v kegljanju s kroglo na vrhici, letovanja, izleti ... Društvo skrbi za družbeno vključenost članov v domači krajevni skupnosti in širše. S svojimi nastopi bogatijo društvena srečanja in mnoge druge organizirane kulturne, športne in druge prireditve v kraju, Medobčinski, Pokrajinski in ZDUS, v občini in izven nje.

S pomočjo krajevnih skupnosti in občino smo uredili društvene prostore. Še posebno smo pa ponosni na naš športni park, ki se bohoti za kulturno dvorano. Je ograjen, pod brezami so pa lično zgrajena tri kegljišča z nadstreški za kegljanje s kroglo na vrhici. Čeprav smo upravljalci tega športnega parka, ki smo ga ustvarili z lastnimi prispevki, udarniškim delom in prispevki donatorjev, ga ne zapiramo v zgolj v društvene namene, temveč ga dajemo na razpolago

interesentom v kraju in vsem generacijam, s katerimi sobivamo.

Materialni položaj naših članov in želja, da ne postanejo socialno izključeni v družbi, je društvo vodilo v odločitve, da smo leta 2009 pristopili k projektu Starejši za starejše. Namen projekta je, da upokojeni prostovoljci pomagajo vrstnikom, da ostajajo čim dlje doma, poiščejo tiste, ki ne znajo, ali ne morejo poiskati pomoči, pomagajo vzpostaviti trajni stik z javnimi službami in nevladnimi organizacijami in če se obiskani strinjajo, posredujejo podatke o njihovih potrebah, seznanjamo lokalno skupnost o kakovosti življenja in potrebah starejših, ki so doma, ter organizirajo prostovoljno pomoč.

Projekt je v letu 2017 prejel prestižno evropsko nagrado Državljan Evrope in v

našem društvu smo ponosni, da smo aktivni izvajalci tega slovenskega programa, ki deluje v sklopu Zveze društev upokojencev Slovenije.

Ko sem pred desetimi leti prevzela predsestvanje društva, še nisem vedela, kakšno delo in izzivi me čakajo. Bila sem neizkušena, vendar smo s pomočjo vas, dragi upokojenci, in s pomočjo UO in NO dosegli vse to. Hvala vsem.

Pred nami je druga številka Biltena. Ker smo v prvi številki pred desetimi leti opisali zgodovino našega društva, seveda kolikor gradiva smo našli, saj so se mnoga izgubila, smo sedaj opisali le desetletno delovanje in zanimive prispevke naših upokojencev. Hvala vsem, ki ste s prispevki sodelovali pri nastajanju Biltena ob naši 70-letnici društva.

Uspešno v novo šolsko leto na Gimnaziji Ormož

mag. Blanka Erhartič

Foto: arhiv šole

3. septembra se je tudi na Gimnaziji Ormož začelo novo šolsko leto, še posebej prelomno za dijake prvih letnikov. Tako smo na skupnem sprejemu ob nagovoru ravnateljice Klavdije Zorjan Škorjanec, pozdravu predsednice Dijaške skupnosti Ane Klinc in petju dijakinje Minee Gabrovec ob spremljavi profesorja Aleša Lubija pozdravili dijake, še posebej novince. V šolskem letu se jih je v prvi letnik gimnazije vpisalo 15, v program predšolske vzgoje pa 22; tako je v tem šolskem letu na Gimnaziji Ormož skupaj 146 dijakov; 72 v programu gimnazija in 74 dijakov, ki se izobražujejo za pomočnike vzgojiteljev.

Dijaki novinci so v torek, 4. septembra, opravili tudi sprejem v Dijaško skupnost in med dijake nasploh. Sodelovali so na tradicionalni Fazanijadi, ki so jo pripravili dijaki 4. letnikov obeh programov v šolski telovadnici. Ob luščenju koruze, pokanju balonov, poskusih petja in plesa so si zmago priborili dijaki 1. a gimnazije. Seveda so vsi »uspešno« prestali fazaniranje. Ob koncu prireditve so skupaj dali tudi »svečano zaobljubo« 4. letnikom, vse pa je potekalo na humorni način.

Pred dijaki so torej usvajanja novih znanj, učenje, veliko truda in prizadevnosti, da bodo uresničili svoja učna pričakovanja, izziv so jim nova tekmovanja v znanju,

ustvarjanja in dosežki. Profesorji bomo storili vse, da bodo na Gimnaziji Ormož zadovoljni, uspešni, da se

bodo znali spopadati z vsakdanjim stresom in s težavami odraščanja.

Največji klopotec na svetu, ki stoji na griču Strmec v Hermancih, postavili že konec julija

Tekst in foto: Karolina Putarek

V Hermancih na griču Strmec (krajna skupnost Miklavž pri Ormožu) od zadnje sobote v juliju stoji največji klopotec na svetu. Izdelal ga je domačin Stanko Habjanič, ki je v začetku leta 2016 prejel certifikat in potrdilo, da je njegov »klopotec – velikan« vpisan v Guinnessovo knjigo rekordov. 11 metrov visok klopotec tehta skoraj tona in se ponaša z 20,58 metrov dolgimi vetrnicami, od katerih vsaka tehta po 270 kilogramov. Klopotec ima tudi okrog 70 kilogramov dolg rep in »macleke«, od katerih vsak tehta več kot 20 kilogramov. Klopotec na svojem mestu sicer stoji vse leto, tako da si ga je možno ogledati kadarkoli. »Ampak pred vnovično postavitvijo je vetrnice vseeno še potrebno obnoviti in dodelati,« je povedal Stanko Habjanič in dodal, da veter in neurja običajno na vetrnicah naredijo kar nekaj škode.

Letos so klopotec postavljali devetič

Tako je pa vnovična postavitve klopotca prijeten družabni dogodek, ki je letos potekal že devetič zapored. Ob klopotcu so zasadili še potomko najstarejše vinske trte na svetu, domača krajevna skupnost je pa letos poskrbela še za ureditev ceste, ki vodi do mesta, kjer je stoji.

Postavljanje klopotca je običajno težaško delo, ki traja kar nekaj ur. Letos sta ga s pomočjo dvigala, s katerim je na pomoč priskočilo PGD ORMOŽ, postavljala Vlado Novak in Simon Stepišnik (gasilca iz PGD Miklavž pri Ormožu). Na pomoč je priskočilo še nekaj ostalih krepkih mož izmed gostov, med katerimi je bil tudi državni poslanec Jani Ivanuša.

V času postavljanja klopotca je potekal kulturni program, v katerem so sodelovali »Kunštni Preki«, Miklavški oktet in člani TKD Miklavž pri Ormožu. Zbrane so razen gostitelja Stanka Habjaniča pozdravili še Boštjan Kosajnč, ki so ga imenovali za skrbnika potomke najstarejše vinske trte na svetu, Stane Kocutar – strokovnjak in

skrbnik (viničar) najstarejše vinske trte na Mariborskem Lentu, princesa slovenskih klopotcev Laura Fižolnik, Katja Kolarič – Vinska kraljica Jeruzalemsko-Ormoških gor in drugi ... Med gosti od blizu in daleč so bili tudi Branko Šumenjak – podžupan občine Ormož, predsednik domače KS Miklavž pri Ormožu Emil Trstenjak ter poslanca Državnega zbora RS Mojca Žnidarič in Jani Ivanuša.

Ob največjem klopotcu na svetu bo odselej rasla tudi potomka najstarejše vinske trte na svetu

Gre za potomko več kot 400 let stare vinske trte, sorte »modra kavčina oziroma

žametna črnina« z Lenta v Mariboru. Kot je povedal njen skrbnik Stane Kocutar, po Sloveniji raste že 120 njenih potomk in ena od teh bo tako tudi ob največjem klopotcu na svetu. Prva trgateg bo najverjetneje čez štiri leta. Gospodar potomke na Strmecu je postal Stanko Habjanič, skrbnik pa Boštjan Kosajnč, ki bo dolžan voditi tudi »dnevnik rasti in nege«. Čast, da zasadijo trto, je pripadla podžupanu občine Ormož Branku Šumenjaku in poslancema Mojci Žnidarič in Janiju Ivanuši, seveda so pa pomagali tudi Stanko Habjanič, Boštjan Kosajnč in Stane Kocutar ter zbrane vinske kraljice. Vinsko trto je blagoslovil domači župnik Janez Mihorič.

Na Krčevini je potekalo 2. tekmovanje v oranju s starodobnimi traktorji

Tekst in foto: Karolina Putarek

Društvo starodobnikov Miklavž pri Ormožu z Vinkom Mikložičem na čelu je sredi julija na Krčevini pripravilo tekmovanje v oranju s starodobnimi traktorji. Zbrala se je vrsta lastnikov starodobnih traktorjev, a za tekmovanje se jih je odločilo 12. Razen domačinov je na tekmovanju bila prisotna tudi vrsta gostov, ki so na kraj dogodka prispeli od blizu in daleč. Med gosti sta bila tudi župan Ormoža Alojz Sok in župan Središča ob Dravi Jurij Borko.

Vse skupaj je potekalo pod budnim očesom Franca Škrjanca – predsednika Slovenske veteranske avto-moto zveze. Potek oranja je sicer ocenjevala 3-članska komisija poznavalcev in strokovnjakov. »A komisija ni ocenjevala časa oziroma hitrosti, pač pa predvsem čistost in globino brazde ter stanje agregata oziroma starost traktorja in pluga,« je povedal predsednik Društva starodobnikov Miklavž pri Ormožu Vinko Mikložič. Tekmovalci so imeli 2 uri časa, da so zorali parcelo dolgo 40 metrov in široko 6 metrov.

»Prihodnje leto bodo h kriterijem dodali še urejenost traktorista,« je še povedal Mikložič.

Tokrat je komisijo prepričal Miki Blažekovič (Društvo starodobnikov Miklavž pri Ormožu), ki je osvojil tudi prehodni pokal; kot drugi najboljši se je izkazal Gabrijel Veldin (Društvo starodobnikov Središče ob Dravi), tretji je pa bil Jože Šef (Društvo starodobnikov Središče ob Dravi).

NIJZ

SOPA

EVROPSKA UNIJA

Le skupaj lahko spremenimo odnos do pitja alkohola v Sloveniji

Podatki kažejo, da spada Slovenija med države z največjo porabo alkohola na posameznega prebivalca na svetu. Posledice velike porabe se kažejo tako na zdravju posameznika, ki prekomerno pije alkohol, kot tudi na ravni celotne družbe. Nacionalni inštitut za javno zdravje je zato v letu 2016 začel s projektom SOPA, katerega kratice pomenijo Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola in bo trajal do konca leta 2020. V pristopu SOPA sodelujejo profili iz zdravstvenega in socialnega sektorja ter s področja zaposlovanja in nevladnih organizacij oz. izvajalci, ki se vsakodnevno srečujejo tudi z ranljivimi skupinami po Sloveniji in imajo veliko izkušenj s terena. Pristop vključuje še občine, policijo in medije. Pristop po Sloveniji zajema 18 t. i. lokalnih okolij, med njimi tudi lokalno okolje Ormož, ki z medsektorskim sodelovanjem naslavlja alkoholno problematiko. Odnos do pitja alkohola je namreč potrebno nagovarjati celovito in sistematično, sodelovanje različnih poklicev znotraj 18 lokalnih okolij po Sloveniji pa postavlja dobre temelje, da nam bo v treh letih skupaj uspelo oblikovati učinkovit pristop, s katerim bomo pomembno prispevali k reševanju te problematike. Slovenija namreč spada med »mokre kulture«,

kar se kaže v tem, da je pitje alkohola, kljub škodljivim posledicam, družbeno splošno sprejemljivo in v tem, da mnogi pijejo alkoholne pijače, ker jim slednje predstavljajo način sproščanja ali družbeno vezivo, saj so del takih ali drugačnih praznovanj in pomembnih življenjskih dogodkov. Družba znotraj tovrstne kulture tolerira čezmerno pitje in njegove posledice, ki se pojavljajo tako na zdravstvenem in socialnem področju posameznika.

Slovenija skupaj z državami Evropske unije, Norveško in Švico po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije, tvori regijo, kjer živijo največji porabniki alkohola na svetu. Poraba je v tej regiji dvakrat višja od svetovnega povprečja. Slovenija pa izstopa tudi znotraj te regije. V obdobju od leta 2003 do leta 2014 je Slovenija imela višjo porabo alkohola v litrih čistega alkohola na prebivalca, starega 15 let in več, v primerjavi z omenjeno regijo in tudi v primerjavi z EU. Glede na rezultate raziskave Z zdravjem povezan vedenjski slog v Sloveniji iz leta 2016 narašča tudi odstotek oseb, ki se opijajo enkrat ali trikrat mesečno ali pogosteje, kar je skrb vzbujajoče. Ocenjuje se, da je s pitjem alkohola v Sloveniji vsako leto povezanih za okoli 234 milijonov evrov različnih stroškov. Pristop SOPA stremi k zmanjšanju alkoholne problematike v Sloveniji in s tem k doprinosu zdravja v družbi. Sam pristop temelji na treh kratkih ukrepih. Kratki ukrep 1 se najbolj poglobljeno ukvarja s posameznikom, ki tvega ali škodljivo pije. V lokalnem okolju Ormož ga bodo izvajali izbrani zdravniki družinske medicine, zdravniki medicine dela, prometa in športa, zdravstveni delavci v patronažnem varstvu in ambulantah družinske medicine

ter delavci Centra za krepitev zdravja Zdravstvenega doma Ormož ter izbrani zaposleni na Centru za socialno delo Ormož. Kratki ukrep 2 se nanaša na informiranje o škodljivosti čezmernega pitja alkohola ali na usmeritev pacientov k virom pomoči pri opuščanju tveganega ali škodljivega pitja alkohola. Tega bodo izvajali določeni zdravniki specialisti iz različnih področij specialnosti. Kratki ukrep 3 se pa nanaša na pristop, ki ga bodo izvajali izvajalci, ki vsakodnevno delajo z ranljivimi skupinami po Sloveniji in prav tako temelji na informiranju o škodljivosti čezmernega pitja alkohola in usmeritvi posameznikov k ustreznim virom pomoči. V lokalnem okolju Ormož bodo kratki ukrep 3 izvajale vsebinsko primerne nevladne organizacije in izbrani izvajalci Urada za delo Ormož. Pristop SOPA podpira in v njem aktivno sodeluje tudi sama Občina Ormož ter Policijska postaja Ormož. K sodelovanju lepo vabljeni tudi vi, dragi občani občine Ormož. Kajti le z vašim aktivnim sodelovanjem, podporo in pozitivnim odzivom smo lahko uspešni na poti zmanjšanja alkoholne problematike tako v vaši občini kakor tudi v celotni Sloveniji!

Vse pomembne informacije tako o SOPA pristopu kot o tveganem in škodljivem pitju ter o posledicah tovrstnega početja, lahko najdete na spletni strani www.sopa.si. Prav tako lahko na omenjeni spletni strani preko kratkega vprašalnika dobite grobo oceno svojega vzorca pitja, ki nakazuje, kje se gibljete glede na meje tveganega pitja alkohola. S kvizom se lahko preizkusite tudi v poznavanju dejstev o alkoholu. Na enem mestu so pa zbrane tudi vse kontaktne informacije možnih virov pomoči po Sloveniji.

Nives Plemenič je šesta Kogovska vinska kraljica

Tekst in foto: Karolina Putarek

Avgust je tradicionalno čas za prireditve v okviru Poletja na Kogu, ki jih v sodelovanju z vsemi domačini organizira Turistično in kulturno društvo Kog. Dogajanja so se letos začela 10. in končala 19. avgusta. Običajno je najbolj pestro na osrednji prireditvi, ko razglasijo rezultate z ocenjevanja kogovskih vin in postavijo klopotec. Letos so okronali tudi šesto Kogovsko vinsko kraljico.

Osrednja prireditev, ki je potekala sredi avgusta v šolski telovadnici, se je pričela s festivalom vina, ki je letos bil že 11. po vrsti. Na njej se je zbrala vrsta gostov, med katerimi so bili tudi ormoški župan Alojz Sok, vitezi vina Ptujsko-ormoškega omizja in vinske kraljice Slovenskega vinskega kraljestva, ki jih je gostila bivša Kogovska vinska kraljica Anja Kocjan. Zbrane je uvodoma pozdravila Vinska kraljica Slovenije Katarina Pungraič, nato pa je sledila podelitev priznanj za vina ocenjena na ocenjevanju vin v maju, ki poteka pod naslovom »To vino je bilo pridelano na Kogu«. Priznanja sta podeljevala predsednica komisije enologinja Lidija Ruška in predsednik Turističnega in kulturnega

društva Kog Drago Lukman. Komisija je podelila 5 srebrnih, 37 zlatih in 3 velika zlata priznanja. Veliko zlato priznanje so prejeli: Rene Petek za Traminec, jagodni izbor, Ivan Kirič za Laški rizling, izbor 2016, in PRA-VinO za Šipon, ledeno vino 2001 – Lejino vino. Strokovno mnenje k ocenjenim vinom letnika 2017 je po podelitvi priznanj podala enologinja Janja Klajnčar Žajdela, sledila pa je pokušina vin in zakuska.

Po podelitvi priznanj se je dogajanje preselilo na dvorišče oziroma v center Koga. Ta čas je namreč bilo živahno že vse naokrog. Zadišale so kisle župe, ki so jih na prostem kuhale 3 ekipe, stojnice so se šibile pod domačimi dobrotami, obiskovalci so iskali senco in možnost za osvežitev s kozarcem »kogovskega«.

Posebni kotiček so pripravili tudi za otroke. Organizatorji so namreč poskrbeli, da so na svoj račun prišli tudi najmlajši obiskovalci, ki so v senci borov lahko ustvarjali ali se igrali v družbi animatorjev. Bil pa je tudi že čas, da na vrhu Koga postavijo klopotec. Obred postavljanja klopotca, ki sta ga pospremila ples in petje, so pripravili kogovski folklorniki pod vodstvom Anice Pevec. Zbrane je nato pozdravil tudi župan Ormoža Alojz Sok, ki je organizatorjem čestital za odlično prireditev in trud, ki ga vlagajo v promocijo domačega kraja.

In že je napočil čas, da okronajo 6. Kogovsko vinsko kraljico. Na Kogu kronanje vinske kraljice poteka vsaki dve leti. Tako je letos po dveh letih dosedanjo kraljico Anjo Kocjan, na prestolu zamenjala Nives Plemenič.

Krono je novi Kogovski vinski kraljici nadel župan Alojz Sok; čast, da ji nadene lento je pa pripadla vitezu vina, vinogradniku Slavku Prapotniku (PRA-VinO). Sledila je svečana prisega novo okronane kraljice, ki je obljubila, da bo s svojimi najboljšimi močmi dostojno promovirala Kog in tradicijo pridelovanja vina na domačih gričih.

Osrednja prireditev v okviru Poletja na Kogu tradicionalno prinaša tudi tekmovanje v kuhanju kisle župe na prostem. Letos so se tekmovanja žal udeležile le tri ekipe – spominjamo se namreč dni, ko je za naziv Najboljša kislja župa kuhalo tudi po 10 in več ekip. Kot je povedala Vanja Mramor, predsednica komisije, ki je ocenjevala skuhanje kisle župe, je bilo težko izbrati najboljšo. Tako so se odločili, da je za malenkost odličnejša bila župa, ki so jo skuhalo člani ekipe Oldtimerji iz Miklavža pri Ormožu, ostali dve župi pa sta pristali na drugem mestu.

V Podgorcih svoj praznik popestrili s kuhanjem "Vaškega piskra"

Tekst in foto: Karolina Putarek

Krajevni praznik, ki v Podgorcih poteka sredi junija, je na praznično nedeljo prinesel tudi kuhanje »vaškega piskra«. Kar pomeni dišeč družabni dogodek ob kuhanju ...

Ljubezen gre skozi želodec in tudi vsa družabna srečanja težko minejo brez dobre hrane. In nedvomno skupno kuhanje prinese še več užitka. Še posebej, če gre za Vaški pisker in številne dobrote, ki se v loncih kuhajo ob pravšnji meri dobre volje. Še preden je po Podgorcih zadišalo, je zbrane pozdravil predsednik domače Krajevne skupnosti Martin Kukovec in ekipam zaželel uspešno kuhanje. Pri tem je dodal, da gre za 16. krajevni praznik v Podgorcih in drugo kuhanje »vaškega piskra«. Nadzor nad kuhanjem »vaških piskrov« je prevzel priznani slovenski kuhar iz podjetja SO-DEXO, sicer domačin, Darko Marin, ki je predlagal osnovni recept za kuhanje; vse ostalo je pa bilo odvisno od iznajdljivosti posameznih ekip. Surovine je na predlog Darka Marina priskrbeli Krajevna skupnost. Tako je vseh 10 ekip imelo na voljo: 3 kilograme mesa – po kilogram svinjskega in jelenjega mesa ter kilogram dimljenih jezikov – in določeno količino čebule. Začimbe in vse, kar je pač potrebno za boljši okus, so ekipe priskrbele po lastnem okusu. 10 ekip, ki so jih sestavljali člani različnih društev v krajevni skupnosti, se je tako primerno opremilo, razlikovale so se tako

po oblačilih kot po poteku kuhanja, gotovo je pa vsaka ekipa imela določeno skrivnost, ki je jed napravila boljšo od drugih.

V glavnem, vseh 10 piskrov oziroma jedi v piskrih je bilo skrbno pripravljenih. V treh urah, ki so bile potrebne za kuho, so potekale vaške igre. V igrah je sodelovalo 9 ekip in ob različnih spretnostih članov ekipe sta bila prisotna tako smeh kot tekmovalna mrzlica. »A na koncu so bili zmagovalci vsi,« je povedal predsednik KS Martin Kukovec, ter dodal, da je vsem tekmovalcem, pa tudi navijačem in ostalim zbranim na dogodku »vaški pisker« več kot teknil. Kuhanega je bilo več kot dovolj. Za »vaški pisker« so zbirali prostovoljne prispevke in nazadnje zbrali 1300 evrov. Zbran denar bo Krajevna skupnost namenila za plačilo šole v naravi šolarjem, ki si strošek težje privoščijo, s čimer je dogodek imel tudi humanitarno noto. Sicer je pa nedelja v okviru krajevnega praznika v Podgorcih bila pestra že od jutra. Dopoldne je bilo tekmovanje v streljanju z zračno puško, tekmovanje v visečem kegljanju, turnir v malem nogometu med otroškimi ekipami in nazadnje še vaške igre. Dopoldne so si obiskovalci lahko ogledali tudi muzej Na stanici, ali se enostavno sprehodili med griči v praznični čas odetih Podgorcev. »Na vseh dogodkih, ki so jih v Podgorcih pripravili ob svojem prazniku, se je obrnilo čez 400 obiskovalcev,« je zadovoljno povedal predsednik KS Martin Kukovec.

Polje sončnic krasilo vhod v mesto

Tekst in foto: Karolina Putarek

Podjetje Jeruzalem Ormož SAT d.d., PC Poljedelstvo, ki različne poljščine goji na več kot 1300 hektarjih obdelovalnih površin, je v letošnji kolobar dodalo še sončnice, ki so na polju ob vhodu v Ormož s svojo lepoto navduševale vse od pozne pomladi do druge polovice avgusta, ko je prišel čas, da jih požanjejo. Konec avgusta so jih tako s prilagojenim žitnim kombajnom najprej poželi v Ormožu, potem pa še na poljih v Frankovcih. Čeprav danes največ sončnic vzgojimo v Evropi, le-te dejansko izhajajo iz Srednje Amerike. Na območju današnje Mehike so jih gojili že okoli leta 2600 pred našim štetjem. Sončnice so Evropejci odkrili v Peruju v začetku 16. stoletja. Najprej so dosegle Španijo, do 18. stoletja se je pa gojenje te kulture razmahnilo po vsej Evropi. V sredini 19. stoletja so iz sončnic začeli iztiskati olje in tako so postale tudi gospodarsko pomembne. Seme sončnice vsebuje od 25 do 53 % kakovostnega olja. Pri nas se je v manjšem obsegu začela sejati konec 19. stoletja, predvsem so jih sejali na robove njiv za okras. Največ

površin s sončnicami je bilo po drugi svetovni vojni (okrog 1000 ha), v zadnjih letih se pa površine s to poljščino v Sloveniji gibljejo med 200 in 300 ha. V podjetju Jeruzalem Ormož SAT d.d. so jih posejali na 16 hektarjih. »Od tega bo 8 hektarjev pridelano za olje, 8 hektarjev pa za hrano živalim,« je povedal Franc Puklavec, vodja PC Poljedelstvo in dodal, da so po hektarju pridelali po 4 tone zrn, za katera bodo po toni iztržili od 300 do 400 evrov. V podjetju Jeruzalem Ormož SAT, Poslovni center Poljedelstvo so letos razen sončnic pridelali še vrsto drugih kultur: pšenico, koruzo, hmelj, buče, sojo in oljno ogrščico.

Na polju, kjer so ob vhodu v mesto letos razveseljevale sončnice, bodo v mesecu marcu prihodnje leto začeli graditi novo trgovino. Gre sicer le za okoli 80 arov ob cesti. Kaj bo raslo na preostalem delu zemljišča, zaenkrat še ni določeno. »Sončnice bodo – tudi že zaradi kolobarja – cvetele na kateri od drugih lokacij,« je še povedal Puklavec in pojasnil, da bo pa veliko odvisno tudi od povpraševanja oziroma od cene sončničnih zrn na trgu.

Dela na Zdravstvenem domu Ormož kmalu zaključena

Tekst in foto: Karolina Putarek

V mesecu septembru gredo gradbena dela »Ureditv mansarde in prizidek k Zdravstvenemu domu Ormož« h koncu. Dela na objektu v vrednosti 1.410.265,60 EUR (z DDV) izvaja podjetje VG5 d.o.o. iz Ljubljane. Z deli so začeli oktobra lani, predviden rok končanja del je 28. 9. 2018.

S širitvijo objekta bo Zdravstveni dom pridobil 661 dodatnih kvadratnih metrov površin.

V nove prostore nadstropja oz. mansarde, ki so jih pridobili z nadzidavo srednjega trakta objekta Zdravstveni dom Ormož, bodo najprej preselili dejavnost otroškega in šolskega dispanzerja, v pritličju istega objekta bodo zagotovljeni prostori za dejavnost splošne ambulante skupaj z referenčno ambulanto ter specialistične ambulante.

V sklopu obsežne investicije so zgradili prizidek, kjer se bo v pritličju izvajala dejavnost urgentne medicine po kriterijih za satelitski urgentni center po Pravilniku o službi nujne medicinske pomoči – Uradni list RS št. 81/15. V mansardi oz. v nadstropju prizidka pa so zagotovili tudi nove prostore za tako imenovani »Center za krepitev zdravja« v okviru EU projekta »Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih«.

Po rušitvi obstoječega stopnišča so zgradili novo stopnišče z dvigalom in vezni hodnik med zgornjim in srednjim traktom objekta Zdravstveni dom Ormož.

Celotna naložba je bila po projektnem predračunu ocenjena na skoraj 1,5 milijona evrov in bo realizirana v predvidenem znesku

Zdravstveni dom Ormož je za realizacijo investicije zagotovil 1.486.248,51 EUR sredstev. V znesek je zajet dolgoročni kredit v višini 1.300.000 EUR za obdobje 15 let, h kateremu so podale soglasje Občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, ki so ustanoviteljice Javnega zavoda Zdravstveni dom Ormož. V prihodnjih 15 letih bodo zagotovile skupaj 1.012.590,00 EUR sredstev po splošnem delitvenem ključu določenim v 1. členu Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Zdravstveni dom Ormož in sicer:

- Občina Ormož v znesku 752.355 EUR (15 let po 50.157 EUR),
- Občina Središče ob Dravi 131.640 EUR (15 let po 8.776 EUR),
- Občina Sveti Tomaž 128.595 EUR (15 let po 8.573 EUR).

Selitev v nove prostore bo potekala postopoma

Do zaključka leta 2018 je predvidena postopna selitev zdravstvenih dejavnosti v nove prostore, odvisno, kako bodo postopoma opremljali prostore in zagotavljali kadrovske zasedbe. V nove prostore bodo preselili obstoječo opremo, ki so jo v času novogradnje začasno deponirali v najetih prostorih, nabavili pa bodo tudi nekaj nove, v ocenjeni vrednosti 100.000 EUR.

Zdravstveni dom se je v zadnjih letih soočal z izrazito prostorsko in lokacijsko utesnjenostjo, saj je že zdavnaj prerasel svoje prostorske zmogljivosti. Zavod opravlja delo tudi na treh lokacijah izven Zdravstvenega doma Ormož. V preteklih desetih letih so namreč razširili svojo zdravstveno dejavnost za več kot 34 %, tako v splošni dejavnosti (dejavnost splošnih ambulant in službe nujne medicinske pomoči, zobozdravstvo) kot na področju specialističnih dejavnosti.

Z novogradnjo bodo tako zagotovili ustrežnejše prostore za izvajanje zdravstvenih dejavnosti za nove time družinske medicine, pediatrije ter preventivne dejavnosti, ki se bodo po zaključenih specializacijah zaposlovali že konec leta 2018 in v letu 2019. Obenem Zdravstveni dom Ormož nudi specializacijo še trem specializantom družinske medicine, specializantu s področja pediatrije, specializantu s področja medicine dela, prometa in športa, specializantu s področja pedontologije ter specializantu s področja klinične psihologije.

V nadaljevanju se bo vodstvo zavoda ob podpori občin ustanoviteljic dogovarjalo z resornim Ministrstvom za zdravje in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti o možnosti brezplačne uporabe prostorov bivšega Centra za socialno delo Ormož, kjer so v času novogradnje že izvajali zdravstveno dejavnost. Zdravstveni dom Ormož namreč še vedno ne zagotavlja

primernih prostorov za nekatere ostale zdravstvene dejavnosti. Tako bi v nadomestnem objektu bivših prostorov CSD Ormož zagotovili ustrezne prostorske pogoje za dejavnost razvojne ambulante, klinične psihologije, logopedije in drugih zdravstvenih dejavnosti, katerim v sklopu novogradnje še vedno niso uspeli zagotoviti ustreznih prostorov.

Vodstvo Zdravstvenega doma ORMOŽ se svojim uporabnikom in zaposlenim zahvaljuje za strpnost

Novogradnja ZD Ormož se je izvajala na tako imenovanem »živem objektu«, kjer je šlo za velik gradbeni poseg. Vodstvo ZD Ormož se zahvaljuje svojim pacientom in

zaposlenim za razumevanje in potrpežljivost v času izvajanja novogradnje v obdobju od oktobra 2017 do predvidoma septembra 2018.

»S širitvijo prostorskih kapacitet bomo zagotovili prostorske pogoje v skladu z normativi, ki opredeljujejo zdravstveno dejavnost s ciljem doseganja višje celovite kakovosti poslovanja in zagotavljanja enakih možnosti za zdravljenje vseh uporabnikov zdravstvenih storitev Zdravstvenega doma Ormož, kakor tudi izboljševanje medosebnih odnosov in povečanje motiviranosti zaposlenih,« je ob zaključku gradbenih del poudarila direktorica Javnega zavoda Zdravstveni dom Ormož Vlasta Zupanič Domajnko.

Pridobljeni projekti Zdravstvenega doma v letošnjem letu

Kolektiv Centra za krepitev zdravja

V letošnjem letu smo v ZD Ormož dosegli izjemne pridobitve. Uspešno smo namreč pridobili tri projekte, in sicer:

1. Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti.
2. Projekt SOPA – skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola. V tem projektu je naš konzorcijski partner Center za socialno delo Ormož.
3. Sodelujemo pa tudi v projektu medobčinski medgeneracijski center – priložnost za medgeneracijsko povezovanje, kjer je vodilni partner Center starejših občanov Ormož.

Projekt Nadgradnja in razvoj preventivnih programov in njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti je pridobilo 25 od 60 Zdravstvenih domov po celotni Sloveniji. To je za naš Zdravstveni dom in našo lokalno skupnost velika pridobitev. Ponudili so nam možnost, da nadgradimo aktivnosti na področju preventive, ki bodo pomenile velik doprinos k ohranjanju, krepitvi in izboljšanju zdravja vseh naših prebivalcev.

Kot pravi znani rek: »Zdravje je naše največje bogastvo in ena izmed pomembnejših vrednot nas Slovencev.«

Ponosni smo, da lahko tudi mi v ZD Ormož prispevamo k ohranjanju in krepitvi le tega.

Sedaj pa še nekaj besed o samem projektu Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti.

Z medsebojnim sodelovanjem z Občino Ormož smo uspešno izvedli prijavo na javni razpis in tako pridobili projekt.

Občina je prejela sklep o finančni dodelitvi sredstev za investicijo v Zdravstveni dom, ZD Ormož pa sklep o dodelitvi finančnih sredstev za samo izvedbo projekta.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega socialnega sklada.

Izjemnega pomena je, da smo z projektom pridobili nova delovna mesta in sicer:

Zaposlili smo:

- 1 diplomirano medicinsko sestro,
- ½diplomiranega kineziologa,
- ½ diplomirane medicinske sestre v patronažnem varstvu,
- ½ diplomirane medicinske sestre, za področje zdrave prehrane,
- ½ specialista pediatri,
- 1 univerzitetnega diplomiranega psihologa.

Namen projekta je krepitev javnozdravstvene vloge zdravstvenih domov, implementacija nadgradenj preventivnih pregledov za otroke in mladostnike, izvajanje preventivnih obravnav za ogrožene otroke in mladostnike ter izvajanje integrirane preventive kroničnih bolezni na primarni ravni zdravstvenega varstva, vključevanje ranljivih oseb v preventivno zdravstveno varstvo ter uvajanje modela skupnostnega pristopa za

krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti.

Ključni del projekta predstavlja vzpostavitev integriranih centrov za krepitev zdravja kot samostojnih enot v Zdravstvenih domovih. CKZ so ključne organizacijske strukture na primarni ravni zdravstvenega varstva za zagotavljanje izvajanja zdravstveno vzgojnih obravnav ter aktivnosti krepitve zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju pri prebivalcih vseh populacijskih skupin v lokalnih skupnostih. Z implementacijo nadgradenj preventivnih programov želimo pri ciljnih populacijah prispevati k boljši informiranosti, motiviranosti in posledično vključenosti v preventivne programe ter k dostopnejšim, sprejemljivejšim in ustrežnejšim preventivnim obravnavam. Strokovno podporo in usmerjanje pri izvajanju projektnih aktivnosti v zdravstvenih domovih ter vsebinsko spremljanje bosta izvajala Ministrstvo za zdravje in Nacionalni inštitut za javno zdravje v okviru »Modela skupnostnega pristopa krepitve zdravja v Sloveniji«.

Danes ni več nobenega dvoma, da se temelji dolgoročnega zdravja posameznika pričnejo oblikovati že pred rojstvom in se nadgrajujejo v najzgodnejših letih življenja. Zato so kakovostni, z dokazi podprti presejalni in preventivni programi, programi promocije ter varovanja zdravja nosečnic, otrok in mladostnikov, ki so v največji možni meri prilagojeni potrebam uporabnic in uporabnikov, izjemnega pomena za krepitev zdravja populacije ter zmanjševanje neenakosti v zdravju. S posodobljenimi vsebinami in načinom izvajanja želimo vsem otrokom, mladostnicam in mladostnikom, njihovim staršem ter bodočim staršem zagotoviti dostop do kakovostnih preventivnih zdravstvenih storitev. S tem želimo prispevati k čim boljšemu zdravju danes za jutri. Z projektom želimo doseči povezovanje celotne lokalne skupnosti, občine Ormož, občine Sv. Tomaž, občine Središče ob Dravi, Centra za socialno delo, Zavoda za zaposlovanje, Zavoda za zdravstveno zavarovanje in vseh vladnih ter nevladnih organizacij.

V Centru za krepitev zdravja izvajamo številne delavnice Zdravo živim

Udeleženci pridobijo informacije o pomenu zdravega življenjskega sloga (zdrave prehrane, telesne dejavnosti, nekajenja, opuščanja tveganega pitja alkohola, obvladovanja stresa) za krepitev zdravja ter preprečevanje in zdravljenje KNB ter s strokovno pomočjo oblikujejo uresničljiv načrt za spremembo življenjskega sloga, ki bo pripomogel k izboljšanju njihovega počutja.

Ali sem fit?

Udeleženci pod strokovnim vodstvom opravijo enega izmed treh preizkusov za ugotavljanje telesne pripravljenosti (preizkus hoje na 2 km ali 6-minutni preizkus hoje ali 2-minutni preizkus stopanja na mestu) in izvedo, kakšna je njihova telesna pripravljenost. Skladno z rezultatom jim strokovnjaki svetujejo o ustreznosti telesni

dejavnosti za krepitev zdravja.

Tehnike sproščanja

Udeleženci spoznajo osnovne značilnosti sproščanja in preizkusijo tri različne tehnike sproščanja (dihalne vaje, postopno mišično sproščanje, vizualizacijo pomirjujočega kraja), spoznajo njihove prednosti ter dobijo navodila, da jih lahko izvajajo tudi sami doma.

Zvišan krvni tlak

Udeleženci pridobijo informacije o pomenu normalnih in mejnih vrednosti krvnega tlaka za zdravje, povezanosti izbire zdravega načina življenja in krvnega tlaka ter dejavnosti tveganja za nastanek povišanega krvnega tlaka. Pridobijo znanja in veščine za pravilno izvajanje samo meritev krvnega tlaka ter znanja, veščine in podporo za spreminjanje z zdravjem povezanega vedenja. Udeleženci s strokovno pomočjo oblikujejo uresničljiv načrt za spremembo življenjskega sloga, ki pripomore k vzdrževanju normalnih vrednosti krvnega tlaka in izboljšanju njihovega počutja.

Zvišane maščobe v krvi

Udeleženci pridobijo informacije o nastanku holesterola ter pomenu normalnih in mejnih vrednosti krvnih maščob za zdravje, povezanosti izbire zdravega načina življenja in maščob v krvi ter dejavnosti tveganja za nastanek zvišanih maščob v krvi. Pridobijo znanja, veščine in podporo za spreminjanje z zdravjem povezanega vedenja. Udeleženci s strokovno pomočjo oblikujejo uresničljiv načrt za spremembo življenjskega sloga, ki pripomore k vzdrževanju normalnih vrednosti krvnih maščob in izboljšanju njihovega počutja.

Zvišan krvni sladkor

Delavnica je namenjena osebam z mejno bazalno glikemijo in moteno toleranco za glukozo. Udeleženci pridobijo najpomembnejša znanja o mejni bazalni glikemiji in moteni toleranci za glukozo.

Sladkorna bolezen tipa 2

Delavnica je namenjena osebam s sladkorno boleznijo tipa 2. Udeleženci pridobijo najpomembnejša znanja o sladkorni bolezni tipa 2. Test telesne pripravljenosti za starejše Namenjen je osebam, starim 65 let in več. Udeleženci pod strokovnim vodstvom opravijo sklop testov za ugotavljanje telesne pripravljenosti starejših in pridobijo poglobljeno oceno svoje telesne pripravljenosti. Skladno z rezultatom testiranja in zdravstvenim stanjem jim strokovnjaki svetujejo o ustreznosti telesni dejavnosti za krepitev zdravja.

Zdravo jem

Udeleženci pridobijo informacije o pomenu prehrane za zdravje ter znanja in veščine za izbiro zdravih živil v pestri ponudbi na trgovskih policah, sestavljanje zdravih jedilnikov na enostaven način, zdravo prehranjevanje v različnih življenjskih situacijah ter za postopno uvajanje sprememb v svoje prehranjevanje.

Gibam se

Udeleženci pridobijo poglobljeno oceno svoje telesne pripravljenosti ter znanja in veščine

za varno in ustrezno izvajanje različnih vrst in oblik telesne dejavnosti. Skupaj s strokovnjakom oblikujejo individualni program za povečanje in samostojno izvajanje telesne dejavnosti za krepitev zdravja ter izmerijo lasten napredek v telesni pripravljenosti in gibalnih navadah.

Zdravo hujšanje

Udeleženci dobijo strokovno podporo in pomoč pri zdravem hujšanju ter znanja in veščine za spreminjanje nezdravih prehranskih in gibalnih navad ter podporo v procesu hujšanja in vzdrževanju zdravega življenjskega sloga.

S sladkorno boleznijo skozi življenje

Delavnica je namenjena osebam s sladkorno boleznijo tipa 2. Udeleženci pridobijo najpomembnejša znanja o sladkorni bolezni tipa 2 ter znanja in veščine za postopno uvajanje sprememb v svoje vsakdanje življenje. S strokovno pomočjo oblikujejo uresničljiv načrt za spremembo življenjskega sloga, ki pripomore k krepitvi njihovega zdravja in izboljšanju počutja ter k sprejemanju kronične napredujoče bolezni.

Prepoznavanje in obvladovanje stresa

Udeleženci spoznajo osnovne značilnosti doživljanja stresa, vzroke zanj ter načine njegovega obvladovanja. Pridobijo znanja in veščine, s katerimi si bodo lahko pomagali sami in izboljšali svoje počutje (tehnike sproščanja, tehnike preusmerjanja misli in čustev, načrtovanje odziva na stresne situacije, razvijanje čustvenega zavedanja ipd.)

Podpora pri spoprijemanju z depresijo

Delavnica je namenjena osebam z diagnozo depresije in njihovim svojcem. Udeleženci spoznajo osnovne značilnosti depresije, vzroke zanj ter potek in načine zdravljenja ter pridobijo znanja in veščine, s katerimi si lahko pomagajo sami in izboljšajo svoje počutje. Z drugimi udeleženci v skupini si lahko izmenjajo izkušnje in se medsebojno podpirajo.

Podpora pri spoprijemanju z anksioznostjo

Delavnica je namenjena osebam z diagnozo anksioznih motenj in njihovim svojcem. Udeleženci spoznajo osnovne značilnosti anksioznosti, vzroke zanj ter potek in načine zdravljenja ter pridobijo znanja in veščine, s katerimi si lahko pomagajo sami in izboljšajo svoje počutje. Z drugimi udeleženci v skupini si lahko izmenjajo izkušnje in se medsebojno podpirajo.

Skupinsko svetovanje za opuščanje kajenja in Individualno svetovanje za opuščanje kajenja

Udeleženci dobijo ključne informacije, strokovno podporo in pomoč pri opuščanju kajenja. Termini izvajanja delavnic so objavljeni na spletni strani Zdravstvenega doma Ormož – Center za krepitev zdravja. V vse predstavljene delavnice ste lepo vabljeni.

Bodite pogumni in poskrbite za sebe in svoje bližnje.

Goro premika le tisti, ki na začetku premika kamenčke.

Uživajmo v zdravju.

Razstava o Radoševi babici

Tekst: Nevenka Korpič

Foto: arhiv

V okviru prireditve Ormoškega poletja je muzejska enota Pokrajinskega muzeja Ptuj – Ormož v avli Občine Ormož v mesecu juniju na ogled postavila razstavo z naslovom Neznano o znanih – Radoševa babica. Avtorica razstave, ki je nastala v sodelovanju z Nadico in Jožekom Granduč iz Ormoža, je kustosinja etnologinja Nevenka Korpič iz ormoške muzejske enote. V prvi vrsti je to razstava o pomenu in vlogi babiškega poklica.

Babištvo je zdravstveni poklic z najdaljšo tradicijo v Sloveniji in Evropi. Prva babiška šola v Sloveniji, s poučevanjem v slovenskem jeziku, je bila ustanovljena v Ljubljani že leta 1753, in sicer v času vladavine Marije Terezije. V citatu iz babiškega učbenika, ki je izšel leta 1788 v Ljubljani, je med drugim zapisano: »Da boste vaše priučeno znanje zvesto, pošteno in prizadevno opravljale; da ne boste nobeni porodnici ali drugi ženski zaradi uboštva odrekle vaše pomoči, da ne pri umoru, splavljanju ali drugačnih zlih dejanjih pri otroku sodelovale ter da se ne boste pustile zlorabiti ali zapeljevati k drugim prepovedanim rečem.« Tako so v petih zavezujočih določilih v drugi polovici 18. stoletja v slovenskem jeziku prisegale izprašane babice. Babiška šola v Ljubljani je delovala nepretrgoma skoraj 230 let, ko je bilo leta 1981 z zakonom o usmerjenem izobraževanju izobraževanje babic ukinjeno. Ponovno se je nadaljevalo leta 1996. Na pobudo Mednarodne babiške organizacije je od leta 1992 5. maj proglašen za mednarodni dan babic. Babice so še pred kakšnimi sedmimi, osmimi desetletji samostojno doma pomagale porodnicam spravljati na svet otroke. Do ustanovitve babiških šol je bila izobrazba babic pomanjkljiva. Ko se je izoblikoval babiški poklic, so ga ljudje cenili in spoštovali, babicam so dali celo vzdevek »modre ženske«. Babice so tiste, ki mamam stojijo ob strani, jih spodbujajo in bodrijo v času

nosečnosti, ob porodu in v poporodnem obdobju.

Tudi na širšem ormoškem območju so že pred drugo svetovno vojno delovale starejše diplomirane babice. Njihovo terensko delo je bilo zelo naporno, saj so imele še sredi prejšnjega stoletja ženske na ormoškem podeželju veliko otrok. Postopoma so pa babice dobivale tudi pomembno vlogo v zdravstveni vzgoji žensk, njihovih družin in širše skupnosti.

Z razstavo o Radoševi babici smo želeli osvetliti njeno osebnost, življenje, delo in spomine nanjo. Hkrati pa tudi spoštovanje in hvaležnost, ki jo do nje čutijo vsi, ki se jih je dotaknila.

Prijazna, topla, čuteča. Takšna je bila Jožica Petek, Radoševa Babica. Njen življenjski opis je impresiven, saj jo je odlikovalo veliko več od bogatega znanja in izkušenj. Radoševa babica je bila iskrena in pogumna. Pa iskrena, človeška. Svojemu poklicu zapisana do zadnjega. Bila je prava babica, babica z dušo. Zanj je bilo pomembno zaupanje med njo in porodnico oz. mamico.

Jožica Radoš, ki jo Ormožani pomnijo kot Radošovo babico, za njene najdražje je bila to njihova mamika, se je rodila leta 1912 v kmečki družini Cvetkovcih. Leta 1933, stara 21 let, se je odločila za babiški poklic ter trdno prepričana, da bo to delo opravljala odlično. Začela je obiskovati Državno babiško šolo v Ljubljani in se po končanem dveletnem šolanju ter opravljeni praksi vrnila v domače kraje. Kot babica je delala 40 let. V začetku šestdesetih let so začele ženske iz ormoškega območja vse pogostejše rojevati v bolnišnici in Radoševa babica je začela opravljati patronažno službo ter skrbeti za novorojenčke po prihodu iz bolnišnice. Ustanavljati so začeli tudi posvetovalnice za žene in otroke, kjer so dodatno delale tudi medicinske sestre in babice s terena. Del te službe je bila tudi Radoševa babica. Svoj poklic je ljubila. Zanj babištvo ni bil poklic, za to delo je bila preprosto

Poporodno usposabljanje v Državni babiški šoli v Ljubljani leta 1932. Jožica Petek prva z leve. Foto hrani družina Granduč, Ormož.

Utrinek iz razstave.

Delovni pripomočki Radoševe babice. Hrani družina Granduč, Ormož.

poklicana. Velikokrat je poudarila, da si je prizadevala za individualno obravnavo oskrbovanca in skrb za njegovo telesno, duševno, socialno in duhovno počutje. V svoji delovni praksi je na svet pomagala nad 4000 novorojenčkom in porodnicam lajšala porodne in poporodne težave. Svojemu delu je bila iskreno in globoko predana. Na vse je prenašala svojo pozitivno energijo, jih s tem opogumlja in spodbujala v težkih trenutkih. Njena osebnostna širina ji je omogočala, da je vzpostavljala pristen stik z ljudmi. Krasili so jo potrpežljivost, razumevanje in prijaznost do bolnikov. Med ženskami je bila zelo priljubljena, saj jim je znala prisluhniti, se z njimi pogovariti in jim nesebično pomagati. Ljudje se je spomnijo kot zavzeto, skrbno, zanesljivo,

toplo, prijazno, a tudi odločno babico. S strokovno pomočjo, srčnostjo in z neizmerno toplino Radoševe babice se je lahko radost mamic brezskrbno začela. Zasebno je bila popolnoma predana svoji družini, možu Leonu, sinu Darku in hčerki Nadici. Družina ji je zelo veliko pomenila, saj je iz nje črpala energijo za premagovanje vsakodnevnih obveznosti.

Poklic babice je opravljala 40 let, od leta 1932 do leta 1972. Leta 1997 je Jožica Radoš prejela srebrno plaketo Občine Ormož za dolgoletno delo terenske babice. Življenjska pot Radoševe babice se je končala 16. aprila 2005, v štirindevetdesetem letu starosti. Razstava bo v avli Občine Ormož na ogled do konca meseca septembra.

Gremo na kavo v ormoško »Grajsko kavarniško popravljalnico«

Tekst in foto: Karolina Putarek

Center ponovne uporabe Ormož je v okviru programa »socialna aktivacija«, ki je namenjen dolgotrajno brezposelnim osebam in nudi razvoj veščin in spretnosti ter boljšo vključenost v družbo, v gradu, v prostorih, iz katerih se je pred tremi leti izselila knjižnica, odprl Grajsko kavarniško popravljalnico. V Grajski kavarniški popravljalnici si lahko sami skuhamo kavo in to na pesku ter si izberete »vintage« skodelico, ki jo lahko po uporabi odnesete domov. V trgovinici, ki se je preselila iz prostorov nekdanjega sodišča na Vrazovi 9, pa lahko marsikaj kupite, si v sodelovanju z mojstri zašijete, ali popravite kakšen del svoje garderobe. Gre za edinstveno kombinacijo prijetnega s koristnim; kavarnica je – seveda – namenjena tudi prijetnemu klepetu ob kavici. Svečana otvoritev prve grajske kavarniške popravljalnice v Sloveniji je bila v prvi polovici julija. Pred vhodom v prostore je takrat zbrane najprej pozdravila direktorica Centra ponovne uporabe dr. Marinka Vovk, nato pa je sledil skupen ogled prostorov in pogostitev. Prvo kavo na pesku je skuhal poslanek Mojca Žnidarič, potem pa so to možnost dobili tudi ostali obiskovalci. Kavo, ki je iz domačih pražarn, je potrebno najprej zmleti s kavnim mlinčkom, potem skuhati na vročem pesku in

izbrati »vintage« skodelico. Tako že samo skodelica spomni na pomen kroženja surovin. V ponudbi so namreč zbrane številne različne skodelice, ki bi drugače najbrž že davno pristale med odpadki. Kavna usedlina se potem, ko kavico popijemo, zlije v domačo »kanglo za mleko« in se uporabi za gojenje bukovih ostrigarjev. Vse prostore nekdanje knjižnice so obnovili in opremili po načelu ponovne uporabe – torej noben kos pohištva ni nov, ampak le domiselno obnovljen. Prostori kavarnice so v treh grajskih sobanah: v eni je šivalnica, kjer so zaposleni invalidi zaposlitvenega centra EKO

Ormož in izdelujejo različne izdelke iz odvečnega (starega) tekstila in oblačil, na primer torbe, različne vrečke, nahrbtnike, oblačila, gospodinjske pripomočke, unikatne predpasnike in podobno. Gre za izdelke, ki jih ni mogoče kupiti v klasični trgovini, saj so narejeni 100-odstotno iz odpadnega materiala in oblikovani po domišljiji ustvarjalcev. Zaposleni izdelke šivajo tudi po naročilu, stranke pa si lahko še same sešijejo ali popravijo svoja oblačila, zarobijo prt, zavese, skrajšajo hlače in podobno. V srednji sobi je trgovinica, kjer je mogoče kupiti rabljena, a očiščena, po potrebi popravljena oblačila, torbice,

obutev in še vrsto reči po simbolični ceni. Zanimiv je tudi kotiček za otroke: ta predstavlja mini delavnico, kjer je veliko praktične opreme in izdelkov, ki spodbujajo kreativnost. Otroci z uporabo senzorične mize pridobivajo ročne spretnosti in tako krepijo fino motoriko, pojasnijo v Grajski kavarniški popravljalnici. Do današnjega dne je Grajska kavarniška popravljalnica zaživela, vsak dan ima kakšnega obiskovalca več, sploh pa postaja vse bolj domača. Odprta je vsak delovnik od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro, ob sobotah od 8. do 12. ter ob nedeljah po naročilu.

SONJA MAGDIČ S.P. POŠTNA ULICA FRIZERSKI STUDIO Sony				AVTOR: Jože Borko	PODRE- JANJE OBLASTEM	PRAVO- SLAVNA SVETA PODOBA	AMERIŠKA IGRALKA, FILM »MALTEŠKI SOKOL«	HERCE- GOVEC	KOS SUKANCA	ZMES ZEMLJE IN LESA OB TNALU	
				KLINČKOV POPER, PIMET							PISEC ANALOV, KRONIST
				GLINASTA PIŠČAL JAJČASTE OBLIKE							
				KOROŠKA (PESNIŠKO)							
				MAROŠKI ATLET AOUITA							
								VAS POD DRAVO- GRADOM	LANTAN HUDA NESREČA		
KRAJ OB SAVINJI JUGOZAHODNO OD MOZIRJA		POMIVALEC (REDKO)	ŽUPNIJA DOLGO- REPA PAPIGA				KOS POHIŠTVA				
RUSKI BIOLOG (ALEKSAN- DER IVANOVIČ)						RUTENIJ	FINSKI ARHITEKT AARNE (IZ ČRK: IVER)				
OZEK PAS OZEMLJA ZA PROMETNE ZVEZE							RIBIŠKA VRVICA RANO- CELNIK				
NAMAZ, PREMAZ (KNJIŽNO)				NADOMES- TEK, PONA- REDEK SILICIJ							
NIKELJ			ESTONEC 2. IN 4. SAMO- GLASNIK			RIMSKI POZDRAV PTIČJA SAMICA V GNEZDU				ŽENSKA V UJETNIŠTVU	MUSLI- MANSKI DAVEK, GLAVARINA
PRIPOVED FRANCA SALEŠKEGA FINŽGARJA					POŽREŠNEŽ DESET NA KVADRAT						
HRAM, SVETIŠČE, TEMPELJ				POČIVA- LIŠČE IGRALEC (CHRISTO- PHER)							
ANTON ČHOV			PRIPADNIK TATAROV SHRAMBA ZA SPISE					30. ČRKA RUSKE AZBUKE POLJSKA PTICA			
Težje besede: ATKINS, MARY, STACIJA	NAJVEČJA KOPENSKA ŽIVAL	USTVAR- JALEC JAPONSKI POLITIK ASO					SANITETNI MATERIAL MOGOČNA GORA				
FIŽOLOV PLOD					CERKVENI PEVSKI ZBOR OTOČJE V ALEUTHIH				N(I)Č SLOVENSKI HOKEJIST ZUPANČIČ		
ODGOVOR. UREDNIKA ORMOŠKIH NOVIC (ALENKA)				PREBIVALCI IRAKA ANNA OXA							ANTON VODNIK
TV VODI- TELJICA GIROTTO CAVAZZA						SLOVENSKA MLADINSKA KNJIŽEV- NICA ČERNEJ					
NOVITETA, NOVOTA						SUROVINA ZA ČOKOLADO, KAKAO					

SONJA MAGDIČ S.P.

POŠTNA ULICA

FRIZERSKI STUDIO

Sony

FRIZERSKI STUDIO SONY

POŠTNA ULICA 1

2270 ORMOŽ

TEL.: 059 989 927

DELOVNI ČAS:

Ponedeljek: 11.–18. ure

Torek, sredo: 8.–16. ure

Četrtek, petek: 9.–17. ure

Sobota: 7.– 12. ure

Janezek sedi na klopi pri železniški postaji.

Mimo pride policaj. Janezek se pošali in vpraša: "Ali veste, kakšna je razlika med tistim vlakom in vami?"

Policaj mu reče: "Ne, ne vem."

Janezek mu odvrne: "Ta vlak ni neumen, vi pa."

Policaj se odloči, da mu vrne in vpraša: "Ali veš, kakšna je razlika med tistim vlakom in tabo?"

Janezek odvrne: "Ne, ne vem."

Policaj pa mu odvrne: "Ta vlak gre v Ljubljano, ti pa z mano v zapor."

V restavracijo pride dedek. Usede se za mizo in naroči večerjo. Nato se spomni, da je doma pozabil protezo in malo potarna, pa ga pri sosednji mizi sliši moški, ki pristopi.

Moški: »Kaj je deda? A ste protezo pozabili?«

Dedek: »Ja.«

Moški: »Ni problema, bomo uredili.«

Moški izpod svoje mize vzame kovček, ga odpre, v njem pa polno protez. Dedek poizkusi prvo, ne paše ... poizkusi drugo, tudi ne paše ... poizkusi peto, ta je pa v redu.

Dedek: »Joj, gospod, najlepša hvala, sedaj bom pa lahko pojedel večerjo.«

Moški: »Ni problema.«

Dedek: »Pa toliko protez ste imeli v kovčku, sigurno ste zobozdravnik.«

Moški: »A, to pa ne. Jaz delam v pogrebni službi.«

Moška hodita po ulici, za njima pa blondinka.

Naenkrat eden od njiju na fleh zagleda kovanec in reče drugemu: »Poberi ga, lahko ga boš imel za telefon.«

»Ne potrebujem ga, ker uporabljam telefonsko kartico.«

»Jaz tudi ne, ker imam mobilni telefon.« Odšla sta naprej, ne da bi pobrala kovanec.

Blondinka, ki je hodila za njima, sliši pogovor, skloni, pobere kovanec in reče: »Halo! Je kdo tam?«

"Ne jem več rdečega mesa!"

"Visok pritisk?"

"Ne, nizka plača!"

Policist ustavi voznika zaradi prehitre vožnje in ga vpraša:

»Ali veste, kaj ste storili narobe?«

»Vem! Prepozno sem vas zagledal.«

Rešitev križanke – geslo iz osenčenih polj prepíšite na dopisnico in jo do ponedeljka, 1. 10. 2018, pošljite na naš naslov: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti. Sponzor nagradne križanke je FRIZERSKI STUDIO SONY.

- nagrada: darilni bon v vrednosti 10 EUR
- nagrada: knjiga
- nagrada: knjiga

Rešitev križanke št.: MAREC 2018

Vodoravno: SPIRALA, TARAKAN, ENAKITI, UNIKAT, ZRAK, RAIČ, STRAH, AS, DA, KROV, ARTEMIS, RAP-SOD, IMOLA, TK, ATO, VILAR, AKT, TARZ, SANDALA, NOS, AKIA, IRAVADI, LUKNJA, DEKLA, OSA, ENA, KROM, VT, SLAMA, AM, KISIK, OLIVER, AKARA, NOVAKI.
GESLO KRIŽANKE: UNIKAT ZA VSAK DAN

Nagrajenci:

- nagrada: Marija Trstenjak, Lahonci 1, 2259 Ivanjkovci
- nagrada: Marina Habjanič, Kerenčičev trg 2, 2270 Ormož
- nagrada: Nada Kralj, Illovci 20, 2275 Miklavž pri Ormožu

Nagrajenci so že bili obveščeni po pošti.

Ivanjkovčani tradicionalno prireditev Pozdrav trgatvi 2018 predstavili v Cerovec Stanka Vraza

Tekst in foto: Karolina Putarek

Prireditev Pozdrav trgatvi, ki jo v okviru svojega krajevnega praznika na praznični dan (15. avgusta) prireja Turistično kulturno društvo Ivanjkovci, je letos potekala pri Vrazovi kapelici v Cerovcu Stanka Vraza. Tako je prireditev, ki je vsa leta nazaj tradicionalno potekala na Svetinjah, svoje mesto dobila na novi lokaciji. Organizatorji za spremembo lokacije navajajo objektivne razloge in kljub temu, da je manjkalo nekaj idile, ki jo sicer obiskovalcem ponuja prelep center Svetinj, je prireditev bila uspešna in dobro obiskana. Prireditev se je pričela s sveto mašo, ki jo je daroval svetinjski župnik Jožef Rainer, sledil je uradni program, v okviru katerega je zbrane najprej pozdravil predsednik TKD Ivanjkovci Mihael Črešnjevec, ki je predstavil novo lokacijo prireditve in se zahvalil donatorjem prireditve, posebej pa članu TKD Ivanjkovci Branku Fifnji, ki je klopotec popravil, pobarval in ga pripravil za ta dogodek. Zahvalil se je tudi Zlatku Vrazu, ki je za prireditev odstopil

svoje zemljišče ob kapelici. Zbrane so pozdravili še župan občine Ormož Alojz Sok, predsednica KS Ivanjkovci Slavica Rajh ter poslanka državnega zbora Mojca Žnidarič. Sledila je postavitve klopote, ki je v bistvu sestavljen iz treh starejših, kot je pojasnil mojster Branko Fifnja, ki je v teku postavljanja klopote predstavil tudi zgodbo klopote. Klopotec je blagoslovil župnik Jožef Rainer in že je bil predan svojemu poslanstvu in nalogi, ki jo bo najbrž sredi ivanjkovskih goric dostojno opravil tudi to jesen. Nato so razglasili še najlepše urejeni kraj v krajevni skupnosti Ivanjkovci. Letos je komisija ocenila, da je to Žvab. V teku prireditve je potekalo tudi tekmovanje v kuhanju juhe v kotličku na prostem. Komisija je odločila, da so vse juhe bile odlične, s čimer so tudi vse štiri ekipe dobile zlata priznanja: tako Cerovski kleščmani kot ekipa Vrazovi ter ekipe DKŽ Ormož, Društvo Kihača in ekipa gasilcev PGD Mekotnjak-Stara Cesta. Po uradnem delu je sledilo je prijetno druženje ob zvokih ansambla Legende.

Rad bi vam povedal svojo zgodbo

Naš prvi prototip Martha in drugi Glowen na dogodku v Ormožu.

Grega Ivančič iz teama Glowen

Kot me nekateri že poznate, sem Grega Ivančič, varilec in ljubiteljski kuhar iz Ormoža.

Sem inovator ter idejni vodja peči Glowen. Že kot otrok sem razmišljal o polni pici, ki bi bila dostopna vsem že na domačem dvorišču. Razmišljanje o testu, sestavinah in primerni peki sem povezal s svojo drugo ljubeznijo, varilstvom. Dobil sem idejo, ki bi omogočila peko jedi iz krušne peči praktično kjerkoli in tako je nastala GLOWEN peč, ki nosi karakteristike krušne peči, je enostavna za uporabo, zmogljiva in kar je najpomembnejše, prenosna.

Ker začetnega kapitala za proizvodnjo nimamo, smo se odločili za množično financiranje naše peči na spletni platformi Indiegogo, ki omogoča mladim podjetnikom zbiranje sredstev za njihov projekt. Glavna naša podpora za projekt ste vi. Vzemite si nekaj minut, preglejte našo spletno stran www.glowen.si in nas podprite. Na spletni strani najdete zgodbo, karakteristike peči in fotografije. S tem,

ko se s svojim elektronskim naslovom prijavite na naši spletni strani, pokažete zanimanje in se prijavite na naše novice, hkrati ste pa obveščeni o aktivaciji naše kampanje. Kampanja se šteje kot uspešna, če dosežemo cilj, ki smo si ga v ekipi zadali in ki nam finančno omogoča začetek proizvodnje.

Brez vas nam ne bo uspelo! Hvala!

Veseli teden pri Jakcu 2018

Tekst: Katarina Vaupotič

Foto: MBV

V času od 23. do 28. julija je potekal 20. otroški počitniški tabor na Pohorju. Tabor, ki se ga je udeležilo 28 otrok in štiri spremljevalke, je organizirala Medobčinska LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, ob sodelovanju z RKS OZ Ormož. Tabor je podprl in v njem sodeloval tudi Zdravstveni dom Ormož. Na Tri kralje smo prispeli v času kosila, se razporedili po sobah in razložili kovčke. Po kosilu smo imeli uvodni »sestaneček«. Razjasnili smo nekaj osnovnih pravil obnašanja v planinah in hotelu, predstavili okvirni program dela ter pravila igre Skriti prijatelj in kriterije za ocenjevanje sob. Po kosilu nas je obiskal Marjan Škvorec, soavtor nekdanje oddaje Male sive celice in pripravil zanimiv kviz na temo zdrave prehrane in prometa. V popoldanskih urah smo se odpravili na krajši pohod proti vzletišču zmajarjev, od koder se je razprostiral lep pogled proti Slovenskim Konjicam, Tepanjam in Oplotnici. Po večerji nas je obiskal lovec Alojz Gostenčnik in nam predstavil zanimivo živalstvo Pohorja. V torek smo se po jutranji telovadbi in zajtrku odpravili na malo daljši pohod do Črnega jezera in Osankarice.

Med potjo smo postali pri križu, kjer je pred 160 leti v hudi zimi zmrznila Uršula Janžič, križ pa so postavili v spomin in opomin drugim pohodnikom, naj se ne odpravljajo sami na pohode ter naj povedo smer in čas odhoda, v primeru da bi jih bilo treba iskati. Pri Črnem jezeru smo naredili krajši postanek, nato pa nadaljevali proti Osankarici kjer smo si ogledali film o pohorskem bataljonu. Po poznem kosilu smo se dekleta zbrala na delavnici ličenja, ki jo je vodila Andreja Rajh in hip hop delavnici, kjer nas je plesne korake učila Nea Nikolič, fantje so se pa raje športno udeleževali in se zabavali na nogometnem igrišču. Zvečer se nam je pridružil planinec Franček Hribnik in nam lepote Pohorja predstavil skozi mnoge fotografije. V sredo smo se odpravili na pohod na Veliki vrh, kjer nas je pričakal razgled na dolino, tudi v smeri naših krajev. Na poti nazaj smo nabrali veliko različnih gob in jih odnesli s sabo v hotel. Naše aktivnosti so se nadaljevale po kosilu, ko je zdravnica Mateja Špindler, specialistka urgentne medicine, za nas pripravila delavnico temeljnih postopkov oživljanja, znanje katerih nam koristi povsod, tudi pri planinarjenju. Vmes smo se likovno udeleževali na delavnici

Pod vzletiščem zmajarjev

poslikave kamnov, v kuhinji pa smo pod vodstvom Cilke Špindler pekli klipiče. Zvečer so nas čakale bowling steze, kjer smo se dobro uro zabavali in nato šli spat. V četrtek je jutranji telovadbi in obilnemu zajtrku sledil pohod proti partizanski bolnišnici Jesen, ki je delovala na Pohorju med 2. svetovno vojno. Ko smo se vrnili, nas je že čakalo kosilo in torta, saj je udeleženec tabora Vid praznoval svoj 8. rojstni dan. V popoldanskem času nas je spretnost origamija učila Marija Imerovič, potekale so pa tudi športne aktivnosti. Po večerji je sledila predstavitev sob, razkritje »skritega prijatelja«, podelitev priznanj vsem udeležencem, zahvala družini Juhart za gostoljubje, ki traja že 19 let in zabava s plesom. Zadnji dan tabora smo se zaradi bližajočega slabega vremena še

enkrat odpravili na pot do vzletišča zmajarjev. Po kosilu smo si privoščili kratek počitek in delavnice po izbiri do večerje, ki smo jo tokrat kuhali sami. S pomočjo Aleša Juharta smo pripravili pravi »pohorski pisker«. Presenetili so nas še s pohorsko omleto, kateri nas je večina poskusila prvič. Večer smo spet preživeli ob ritmični glasbi, končali pa z opazovanjem luninega mrka. Namesto jutranje telovadbe smo v soboto spakirali svoje kovčke in se polni lepih spominov odpeljali proti Ormožu, kjer so nas že čakali starši. Po zabavnem in poučnem tednu dni smeha in sklepanja novih prijateljstev smo se opravičili vsak proti svojemu domu. Tako se je zaključil naš teden v hotelu Jakec na Treh kraljih in že čakamo naslednje leto, da to lepo zgodbo ponovimo.

MARTINOVANJE V ORMOŽU

9. in 10. 11. 2018

- festival vin v grajski kleti
- obisk vinskih kraljic
- tradicionalni MARTINOV SEJEM IN TRŽNICA lokalnih ponudnikov
- RAZSTAVA dobrot in nagrajenih potic
- TEKMOVANJE v kuhanju prleškega piskra
- VOĐENI OGLEDI vinske kleti, gradu in Grajske pristave
- šaljiv prikaz vinogradniških običajev
- predstavitev turističnih društev iz občine Ormož
- vođeni ogledi po mestu in okolici
- TEKMOVANJE pihalnih godb Slovenije v zabavnem programu
- OTROŠKE in mladinske delavnice in predavanja
- VOŽNJE s turističnim vlakcem
- CELODNEVNO PESTRO DOGAJANJE v šotorih, pred gradom in po mestnih ulicah

MARTINOV ZABAVNI ŠOTOR

VEČERNA ZABAVA ZA VSE GENERACIJE

- **Petek:** Grupa Vičor, Ines Erbus
- **Sobota:** Mejaši, Mladi gamsi

ORGANIZATOR:

Občina Ormož

JAVNI ZAVOD ZA TURIZEM,
KULTURO IN ŠPORT
občine Ormož

Info: **TIC ORMOŽ 02 741 53 56, 051 634 311**
tic.ormoz.grad@siol.net, tksormoz@gmail.com
WWW.MARTINOVANJE.SI, WWW.ORMOZ.NET

KRAJEVNI PRAZNIK 2018

13. - 28. september 2018

ČETRTEK, 13. 9. 2018

19.00 DOMOZNANSKI VEČER ORMOŽ NEKOČ, DANES, JUTRI: Dr. BRANKO VNUK: Srednjeveška arhitektura beraških redov na območju nekdanje vojvodine Štajerske – FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN V ORMOŽU. Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož.

PETEK, 14. 9. 2018

• 17.30 OTVORITVENA PARADA, sodelujejo: kočijaši, motoristi, oldtimerji, vozila PGD.
• 18.00 SVEČANO IZOBESANJE ZASTAVE - Grajski trg Ormož.
• 19.00 SVEČANA PODELITEV PLAKET IN PRIZNANJ - Bela dvorana grajske pristave.

SOBOTA, 15. 9. 2018

• 9.00-12.00 GOZDNA TERAPIJA - delavnica v naravi s Tannjo Yrska. Ljudska univerza Ormož, enota Mladinski center Ormož. Zbirališče je ob 9. uri pred ormoškimi gradom, od koder se gre v bližnji gozd. Več info: 040 345 281.
• MINI LIKOVNA KOLONIJA, LIKUDO – NAŠA DEDIŠČINA: KJER

PRETEKLOST SREČA PRIHODNOST - Grajsko dvorišče Ormož.

- 17.00 TAROK TURNIR - gasilski dom Ormož.
- 19.00 POLJSKI VEČER - predstavitev pripravlja Ewelina Sobecka, prostovoljka iz Poljske. Ljudska univerza Ormož, enota Mladinski center Ormož.

PONEDELJEK, 17. 9. 2018

- 9.00 BALINANJE ZA POKAL KS ORMOŽ - Društvo upokojencev Ormož, balinišče pri domu upokojencev Ormož.

TOREK, 18. 9. 2018

- 17.00 MADAGASKARSKA PRAVLJIČNA URA ZA OTROKE. Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož. MALALA Tina Rakoto Serban bo skozi petje, glasbo in pripovedovanje približala čarobni svet te otoške države.
- 19.00 PREDSTAVITEV MONOGRAFIJE O MARTINU KOJCU v Knjižnici Franca Ksavra Meška Ormož. Z avtorico Heleno Srnc se bo pogovarjala Marijana Korotaj.

SREDA, 19. 9. 2018

- 9.00 TEKMOVANJE V KEGLJANJU ZA POKAL KS ORMOŽ - Društvo upokojencev Ormož - bar Ribnik Ormož.
- 19.00 LIKOVNA RAZSTAVA LIKUDO – NAŠA DEDIŠČINA: KJER PRETEKLOST SREČA PRIHODNOST - Bela dvorana grajske pristave.

ČETRTEK, 20. 9. 2018

- 9.00 TEKMOVANJE V PIKADU ZA POKAL KS ORMOŽ - Društvo upokojencev Ormož, bar Ribnik Ormož.
- 10.00 SIMPOZIJ MARTIN KOJC – MOST K SPOZNANJU - Kulturni dom Ormož.

PETEK, 21. 9. 2018

- 9.00 SIMPOZIJ MARTIN KOJC – MOST K SPOZNANJU - Bela dvorana Grajske pristave.
- 18.00 NOSTALGIČNI VEČER V GRAJSKI KAVARNIŠKI POPRAVLJALNICI CENTER PONOVNE UPORABE - Grad Ormož.

SOBOTA, 22. 9. 2018

- 9.00 TURNIR V NAMIZNEM TENISU ZA KNJIŽNE NAGRADE - vrtna terasa Knjižnice Franca Ksavra Meška Ormož. Prijave na: knjiznica-orm@orm.sik.si.
- 13.00 TURNIR V MALEM NOGOMETU ZA POKAL KS ORMOŽ - igrišče Pušenci.
- 13.00 TURNIR V TENISU ZA POKAL KS ORMOŽ - TK Ormož, igrišče TK Ormož.

PETEK, 28. 9. 2018

- 19.00 POTOPIŠNO PREDAVANJE KUBA. Anja Lukner in Samo Žerjav. Ljudska univerza Ormož, enota Mladinski center Ormož.
- 21.00 ROCK KONCERT - Underpodngrabn/Slovenj Gradec Patsy Ston, Unterhund.